

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 15 декември 2021 г.
(OR. en)

2016/0131 (COD)
LEX 2134

PE-CONS 61/1/21
REV 1

ASILE 46
CODEC 1034

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ОТНОСНО АГЕНЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В ОБЛАСТТА НА УБЕЖИЩЕТО
И ЗА ОТМЯНА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 439/2010**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 15 декември 2021 година

относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището
и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграфи 1 и 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 11 ноември 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 9 декември 2021 г.

като имат предвид, че:

- (1) Целта на политиката на Съюза в областта на убежището е разработването и въвеждането на обща европейска система за убежище (ОЕСУ), която е в съответствие с ценностите и хуманитарната традиция на Съюза и се ръководи от принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите.
- (2) Общата политика в областта на убежището, основана на пълното и цялостно прилагане на Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г., е съставна част от целта на Съюза за постепенно изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, отворено за граждани на трети държави или лица без гражданство, които търсят международна закрила в Съюза.
- (3) ОЕСУ се основава на общи минимални стандарти за процедурите за международна закрила, признаването и закрилата, предлагани на равнището на Съюза, и за условията за прием и установява система за определяне на държавата членка, която е компетентна да разгледа молбите за международна закрила. Независимо от напредъка, постигнат по ОЕСУ, продължават да са налице съществени разлики между държавите членки по отношение на предоставянето на международна закрила и формата на предоставената международна закрила. Тези разлики следва да бъдат преодолені чрез осигуряването на по-голяма степен на сближаване при оценяването на молбите за международна закрила, както и чрез гарантирането на еднакво равнище на прилагане на правото на Съюза на цялата му територия въз основа на високи стандарти за закрила.

- (4) В съобщението си от 6 април 2016 г., озаглавено „Към реформа на общата европейска система за убежище и укрепване на законни начини за достъп до Европа“ Комисията изложи приоритетните области за структурно усъвършенстване на ОЕСУ, а именно създаването на устойчива и справедлива система за определяне на държавата членка, която е компетентна за кандидатите за убежище, укрепването на системата „Евродак“, постигането на по-голяма последователност в системата на Съюза за предоставяне на убежище и предотвратяването на вторичните движения в рамките на Съюза, както и разработването на нов мандат за Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO). Това съобщение е в съответствие с призивите на Европейския съвет от 18 февруари 2016 г. да се постигне напредък по реформирането на съществуващата рамка на Съюза, така че да се гарантира хуманна, справедлива и ефективна политика в областта на убежището. Това съобщение предлага също мерки в съответствие с цялостния подход към миграцията, описан от Европейския парламент в доклада по негова инициатива от 12 април 2016 г., озаглавен „Положението в Средиземно море и необходимостта от всеобхватен подход на ЕС към миграцията“.

- (5) EASO беше създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета¹ и започна да изпълнява задачите си на 1 февруари 2011 г. EASO засилва практическото сътрудничество между държавите членки по въпроси, свързани с убежището и подпомага държавите членки при изпълнението на техните задължения по ОЕСУ. EASO също така осигурява подкрепа на държавите членки, чиито системи за убежище и прием са подложени на особен натиск. Необходимо е обаче нейната роля и функции да бъдат допълнително подсилени, така че тя не само да подпомага държавите членки в осъществяването от тях практическо сътрудничество, но и да заздравя системите на държавите членки за убежище и прием и да допринесе за осигуряването на ефективното им функциониране.
- (6) Предвид структурните слабости на ОЕСУ, които бяха изведени на преден план вследствие на мащабния и неконтролируем приток на мигранти и лица, търсещи убежище в Съюза, както и предвид необходимостта от ефективно, високо и еднакво равнище на прилагане в държавите членки на правото на Съюза в областта на убежището, е необходимо да се подобрят прилагането и функционирането на ОЕСУ, като се надгражда върху работата на EASO и тя бъде доразвита в пълноценна агенция. Такава агенция следва да бъде център за експертни знания в областта на убежището.

¹ Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ОВ L 132, 29.5.2010 г., стр. 11).

Тя следва да улеснява и подобрява функционирането на ОЕСУ чрез координиране и укрепване на практическото сътрудничество и обмена на информация в областта на убежището между държавите членки, чрез насърчаване на правото на Съюза и международното право в областта на убежището и оперативните стандарти, за да се гарантира висока степен на уеднаквяване въз основа на високи стандарти за закрила по отношение на процедурите за международна закрила, условията за прием и оценката на нуждите от закрила в целия Съюз, като се даде възможност за действителна и практическа солидарност между държавите членки, за да се помогне на засегнатите държави членки като цяло, а на кандидатите за международна закрила – по-специално, и в съответствие с член 80 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който предвижда, че съответните актове на Съюза съдържат подходящи мерки за задействане на принципа на солидарност, както и за устойчиво прилагане на правилата на Съюза за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молбите за международна закрила, а и за да се създадат условия за съгласуваност при оценката на молбите за международна закрила в целия Съюз чрез наблюдение на оперативното и техническо прилагане на ОЕСУ, чрез подкрепа за държави членки в областта на презаселването и изпълнението на Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и чрез предоставяне на оперативна и техническа помощ на държавите членки за управлението на техните системи за убежище и прием, особено онези, чиито системи са обект на несъразмерно голям натиск.

¹ Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31).

- (7) Задачите на EASO следва да бъдат разширени и за да бъдат отразени тези промени, тя следва да бъде заместена и дейността ѝ да бъде продължена от агенция, наименувана Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (наричана по-нататък „Агенцията“) при пълна приемственост във всички нейни дейности и процедури.
- (8) За да се гарантира, че е независима и че може да изпълнява своите задачи правилно, на Агенцията следва да бъдат предоставени достатъчно финансови и човешки ресурси, включително достатъчно собствен персонал, който да е част от екипите за подкрепа в областта на убежището и екипите от експерти за механизма за мониторинг по настоящия регламент.
- (9) Агенцията следва да работи в тясно сътрудничество с националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и с други имащи отношение служби, като използва капацитет и експертен опит на тези органи и служби, както и с Комисията. Държавите членки следва да си сътрудничат с Агенцията, за да се гарантира, че тя е в състояние да изпълнява своя мандат. За целите на настоящия регламент е важно Агенцията и държавите членки да действат добросъвестно и да обменят информация навременно и точно. Всяко предоставяне на статистически данни трябва да бъде съобразено с техническите и методологичните спецификации, определени в Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23).

- (10) Агенцията следва да събира и анализира информация относно положението в областта на убежището в Съюза, както и в трети държави, доколкото това положение може да има отражение върху Съюза. Събирането и анализирането на информация следва да позволи на Агенцията да предоставя на държавите членки актуална информация, включително относно потоците от мигранти и бежанци, както и да установява възможни рискове за системите за убежище и прием на държавите членки. За тази цел Агенцията следва да работи в тясно сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана, създадена с Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (11) Лични данни не следва да се съхраняват в бази данни или да се публикуват на интернет портали, създадени от Агенцията във връзка с правното развитие в областта на убежището, включително приложимата съдебна практика, освен ако тези данни не са получени чрез публично достъпни източници.

¹ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

- (12) Агенцията следва да може да разполага служители за връзка в държавите членки, за да насърчава сътрудничеството и да действат като посредници между Агенцията и националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и други свързани с тези проблеми служби. Служителите за връзка следва да улесняват комуникацията между съответната държава членка и Агенцията и споделят относима информация от Агенцията със съответната държавата членка. Те следва да подкрепят събирането на информация и да допринасят за насърчаването на прилагането и изпълнението на правото на Съюза в областта на убежището, включително по отношение на зачитането на основните права. Служителите за връзка следва редовно да докладват за положението в областта на убежището в държавите членки пред изпълнителния директор на Агенцията и тези доклади следва да бъдат взети предвид за целите на механизма за мониторинг по настоящия регламент. Когато тези доклади пораждат опасения по отношение на един или повече аспекти, които са от значение за съответната държава членка, изпълнителният директор следва незабавно да информира тази държава членка.
- (13) Агенцията следва да предоставя необходимата подкрепа на държавите членки при изпълнението на техните задачи и задължения съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013.
- (14) По отношение на презаселването Агенцията следва да може да предоставя необходимата подкрепа на държавите членки по тяхно искане. За тази цел Агенцията следва да разработи и да предложи експертен опит в областта на презаселването, за да бъдат подкрепени действията по презаселване, предприети от държавите членки.

- (15) Агенцията следва да подпомага държавите членки, като осигурява обучението на експерти от всички национални администрации, съдилища и трибунали и националните органи, компетентни в областта на убежището, включително чрез изготвянето на европейски учебен план в областта на убежището. Държавите членки следва да разработят подходящи обучения въз основа на европейския учебен план в областта на убежището с цел насърчаване на най-добрите практики и общи стандарти при прилагането на правото на Съюза относно убежището. В това отношение държавите членки следва да включат в своите обучения основни части от европейския учебен план в областта на убежището. Важно е тези основни части да обхващат въпроси, свързани с определянето на това дали кандидатите отговарят на условията за международна закрила, техники за интервюиране и оценка на доказателствата. Освен това Агенцията следва да провери и при необходимост да гарантира, че преди да вземат участие в оперативни дейности, организирани от Агенцията, всички експерти, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището или в резерва от експерти в областта на убежището, създаден с настоящия регламент (наричан по-нататък „резервът в областта на убежището“), преминават необходимото обучение.
- (16) Агенцията следва да осигури по-структурирано, актуализирано и рационализирано събиране на информация за съответни трети държави на равнището на Съюза. Агенцията следва да събира относима информация и да изготвя доклади, съдържащи информация относно държавите. За тази цел Агенцията следва да установи и да управлява европейски мрежи за информация относно трети държави, така че да се избегне дублиране и да се създадат полезни взаимодействия с националните доклади. Необходимо е информацията относно третите държави да се отнася, *inter alia*, до политическото, религиозното и свързаното със сигурността положение, както и до нарушаването на правата на човека, включително изтезанията и малтретирането, в съответната трета държава.

- (17) За да се насърчи сближаването по отношение на оценяването на молбите за международна закрила и вида на предоставяната закрила, Агенцията следва да разработи заедно с държавите членки общ анализ относно положението в конкретни страни на произход (наричан по-нататък „общият анализ“), както и указания. Общият анализ следва да се състои от оценка на ситуацията в съответните страни на произход въз основа на информацията за страната на произход. Указанията следва да се основават на тълкуването на този общ анализ, разработен от Агенцията и държавите членки. Този общ анализ и указания следва да се разработват от Агенцията при отчитане на най-актуалните Насоки относно допустимостта, издадени от върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации (ВКБООН) във връзка с оценката на нуждите от международна закрила на търсещите убежище от конкретни страни на произход, и следва да може да вземат предвид други относими източници. Без да се засяга компетентността на държавите членки да вземат решения по отделните молби за международна закрила, държавите членки следва да вземат предвид съответните общ анализ и указания при оценката на молбите за международна закрила от кандидати с произход от трети държави, за които са разработени общи бележки за анализ и указания в съответствие с настоящия регламент.

- (18) Агенцията следва да подпомага Комисията и следва да бъде в състояние да подпомага държавите членки, като предоставя информация и анализи относно трети държави по отношение на понятието за сигурна страна на произход и понятието за сигурна трета страна. Когато предоставя такава информация и анализи, Агенцията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с настоящия регламент.
- (19) За да се гарантира висока степен на уеднаквяване по отношение на процедурите за международна закрила, условията за прием и оценката на нуждите от закрила в Съюза въз основа на високи стандарти за закрила, Агенцията следва да организира и координира дейности за утвърждаване на правилното и ефективно прилагане на правото на Съюза в областта на убежището чрез инструменти с незадължителен характер. За тази цел Агенцията следва да разработи оперативни стандарти, показатели и насоки по въпроси, свързани с убежището. Агенцията следва да даде възможност за обмен на най-добри практики между държавите членки и да насърчава такъв обмен.

- (20) В тясно сътрудничество с Комисията и без да се засяга отговорността на Комисията като пазител на Договорите, Агенцията следва да наблюдава оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ с цел предотвратяване или установяване на възможни пропуски в системите на държавите членки за убежище и прием и с цел оценяване на техния капацитет и подготвеност за управление на ситуации с несъразмерно голям натиск, така че да се подобри ефективността на тези системи (наричан по-нататък „механизмът за мониторинг“). Този механизъм за мониторинг следва да бъде всеобхватен, и следва да е възможно мониторингът да се основава на информация, предоставена от съответната държава членка, на анализ на информацията относно положението в областта на убежището, изготвен от Агенцията, на посещения на място, включително посещения с кратко предизвестие и на преглед на извадка от досиета по молби за убежище, както и информация, предоставена от междуправителствени организации или органи, по-специално ВКОБООН, и други имащи отношение организации въз основа на техния експертен опит. Изпълнителният директор следва да предостави възможност на съответната държава членка да направи коментари по проектите на констатации на мониторинга, извършен като част от механизма за мониторинг и след това по проектите на препоръки. Изпълнителният директор следва да изготви проектите на препоръки след консултация с Комисията. След като бъдат взети предвид коментарите на съответната държава членка, изпълнителният директор следва да представи на управителния съвет констатациите от извършения мониторинг и проектите на препоръки, в които се посочват мерките, които следва да предприеме въпросната държава членка, включително, когато това е необходимо, с помощта на Агенцията, за да преодолее каквито и да било пропуски или проблеми, свързани с капацитета и подготвеността.

В проектите на препоръките следва да се посочат сроковете, в които следва да бъдат взети тези мерки. Управителният съвет следва да приеме препоръките. Съответната държава членка следва да може да поиска помощ от Агенцията за изпълнението на препоръките и да поиска специална финансова подкрепа от съответните финансови инструменти на Съюза.

- (21) Мониторингът следва да се извършва в тясно сътрудничество със съответната държава членка, включително по отношение на посещенията на място и прегледа на извадка от досиета по молби за убежище при необходимост. Целесъобразно е прегледът на извадка от досиета по молби за убежище да се състои от подбор на положителни и отрицателни решения, обхващащи определен период от време, които са относими за наблюдавания аспект на ОЕСУ. Целесъобразно е прегледът на извадка от досиета по молби за убежище да се основава на обективни показатели, като например процентите на признаване. Прегледът на извадка от досиета по молби за убежище не засяга компетентността на държавите членки да вземат решения по отделните молби за международна закрила и се извършва при пълно спазване на принципа на поверителност.
- (22) С цел съсредоточаване на мониторинга върху конкретни елементи на ОЕСУ Агенцията следва да има възможността да извършва мониторинг на тематични или специфични аспекти на ОЕСУ. Когато Агенцията започне мониторинг по тематични или специфични аспекти на ОЕСУ, тя следва да гарантира, че всички държави членки са обект на този тематичен или специфичен мониторинг. Въпреки това, за да се избегне дублиране на работата на Агенцията, не е целесъобразно дадена държава членка да бъде обект на мониторинг на тематични или специфични аспекти на ОЕСУ през година, през която се наблюдава оперативното и техническото прилагане на всички аспекти на ОЕСУ от тази държава членка.

- (23) В случай че съответната държава членка не предприеме необходимите мерки за изпълнение на препоръките, приети от управителния съвет, в рамките на определения срок и по този начин не отстрани установените пропуски в своите системи за убежище и прием или каквито и да било проблеми, свързани с капацитета и готовността, които водят до тежки последици за функционирането на ОЕСУ, Комисията следва – въз основа на собствената си оценка – да приеме препоръки към държавата членка, установяващи мерките, които са необходими за коригиране на положението, включително, когато е необходимо, конкретни мерки, които да бъдат предприети от Агенцията в подкрепа на същата държава членка. Следва да съществува възможност Комисията да организира посещения на място в съответната държава членка, за да провери изпълнението на препоръките. В своята оценка Комисията следва да вземе предвид сериозността на установените пропуски във връзка с последиците от тях за функционирането на ОЕСУ. Когато, след изтичането на срока, определен в препоръките, държавата членка не е спазила препоръките, Комисията следва да може да направи предложение за акт за изпълнение на Съвета за определяне на мерки, които да бъдат предприети от Агенцията за подпомагане на същата държава членка, и за изискване към тази държава членка да сътрудничи с Агенцията при изпълнението на тези мерки.
- (24) При създаването на екипи от експерти за извършване на мониторинг Агенцията следва да покани наблюдател от ВКБООН. Липсата на такъв наблюдател не възпрепятства екипите да изпълняват своите задачи.

- (25) С цел да се улесни и подобри правилното функциониране на ОЕСУ и да се подпомогнат държавите членки при изпълнението на техните задължения в рамките на ОЕСУ, Агенцията следва да предоставя на държавите членки оперативна и техническа помощ, по-специално когато системите им за убежище и прием са подложени на несъразмерно голям натиск. Тази помощ следва да се предоставя въз основа на оперативен план и чрез разполагането на екипи за подкрепа в областта на убежището. Екипите за подкрепа в областта на убежището следва да се състоят от експерти, които са служители на Агенцията, експерти от държавите членки или експерти, командировани в Агенцията от държавите членки, или други експерти, които не са наети от Агенцията, но имат доказани съответни познания и опит, съответстващи на оперативните потребности. Важно е Агенцията да използва такива други експерти, които не са наети от нея, само когато не може по друг начин да гарантира правилното и навременно изпълнение на своите задачи поради липсата на налични експерти от държавите членки или на собствен персонал на Агенцията.
- (26) Екипите за подкрепа в областта на убежището следва да могат да подкрепят държавите членки с оперативни и технически мерки, включително чрез предоставяне на експертни знания във връзка с установяването на самоличността и регистрацията на граждани на трети държави, услуги за устен превод и информация за страните на произход, както и за разглеждането и управлението на производствата за убежище, като подпомагат националните органи, компетентни за разглеждане на молбите за международна закрила, и чрез подпомагане на преместването или прехвърлянето на лица, търсещи или ползващи се от международна закрила. Организацията на екипите за подкрепа в областта на убежището следва да бъде уредена в настоящия регламент, с цел да се гарантира ефективното им разполагане.

- (27) Експертите, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището, следва да са преминали необходимото обучение относно тяхното участие в оперативни дейности, за да участват в оперативни дейности. Когато е необходимо и преди или по време на разполагането, Агенцията предоставя на тези експерти обучение, специфично за оперативната и техническата помощ, която се предоставя в съответната държава членка (наричана по-нататък „приемащата държава членка“). За да могат експертите, участващи в състава на екипите за подкрепа в областта на убежището, да участват в улесняването на разглеждането на молбите за международна закрила, важно е те да докажат съответен опит от най-малко една година.
- (28) За да се гарантира наличието на експерти за екипите за подкрепа в областта на убежището и за да се гарантира, че те могат да бъдат изпратени незабавно при необходимост, следва да се създаде резерв от експерти в областта на убежището. Резервът в областта на убежището следва да представлява група от налични експерти от държавите членки, възлизаща най-малко на 500 души.
- (29) Когато системите за убежище и прием на дадена държава членка са подложени на несъразмерно голям натиск, по искане на същата държава членка или по нейна собствена инициатива със съгласието на тази държава членка Агенцията следва да бъде в състояние да окаже помощ на тази държава членка посредством всеобхватен набор от мерки, в това число разполагане на експерти от резерва в областта на убежището.

- (30) За да се намери решение на ситуацията, при която системата за убежище или прием на дадена държава членка става неефективна до степен, която води до сериозни последици за функционирането на ОЕСУ, и е подложена на несъразмерно голям натиск, който води до изключително сериозно и изискващо незабавни мерки натоварване за тази система, а съответната държава членка не предприема достатъчни действия за справяне с този натиск, включително като не изисква оперативна и техническа помощ или като не се съгласява с инициатива на Агенцията за такава помощ, или съответната държава членка не се е съобразила с препоръките на Комисията, отправени след извършването на мониторинг, Комисията следва да може да предложи на Съвета акт за изпълнение за определяне на мерките, които да бъдат предприети от Агенцията, и за изискване към съответната държава членка да сътрудничи с Агенцията при изпълнението на тези мерки. Правомощията за приемането на такъв акт за изпълнение следва да бъдат предоставени на Съвета поради потенциално политически чувствителния характер на мерките, които следва да бъдат определени, и възможното въздействие, което тези мерки могат да окажат върху задачите на националните органи. Агенцията следва да може да се намесва, въз основа на такъв акт за изпълнение, в подкрепа на държава членка, чиято система за убежище или прием е станала неефективна до степен, която води до сериозни последици за функционирането на ОЕСУ. Такава намеса от страна на Агенцията не следва да засяга която и да било процедура за нарушение, започната от Комисията.

- (31) За да се гарантира, че екипите за подкрепа в областта на убежището, включително експертите, разположени от резерва в областта на убежището, са в състояние да изпълняват ефективно своите задачи с необходимите средства, Агенцията следва да може да придобива или да наема техническо оборудване. Това не следва обаче да засяга задължението на приемащите държави членки да предоставят съоръженията и оборудването, които са нужни, за да може Агенцията да осигурява необходимата оперативна и техническа помощ. Преди да придобие или наеме оборудване Агенцията следва да направи задълбочен анализ на потребностите и на разходите и ползите.
- (32) Що се отнася до държавите членки, чиито системи за убежище и прием са изложени на специфичен и несъразмерно голям натиск, който се дължи по-специално на тяхното географско или демографско положение, Агенцията следва да подкрепя мерки за солидарност в рамките на Съюза и да изпълнява задачите и задълженията си по отношение на преместването или прехвърлянето на лицата, търсещи или ползващи се от международна закрила, в рамките на Съюза, като същевременно гарантира, че няма случаи на възползване от системите за убежище и прием.

- (33) Когато държава членка е изправена пред конкретни и прекомерни предизвикателства, свързани с миграцията в определени райони по външните граници, наричани „горещи точки“, тя следва да може да поиска от Агенцията да ѝ предостави оперативна и техническа помощ. В тези случаи държавата членка може да разчита на засилено оперативно и техническо подкрепление от екипи за съдействие в управлението на миграцията, състоящи се от екипи от експерти от държавите членки, разположени чрез Агенцията, Европейската агенция за гранична и брегова охрана и Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), създадена с Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹, или други съответни органи, служби и агенции на Съюза, както и експерти от персонала на Агенцията и Европейската агенция за гранична и брегова охрана, с цел управление на тези предизвикателства. Целесъобразно е Агенцията да подпомага Комисията при координирането на различните органи, служби и агенции на Съюза на място.
- (34) В горещите точки държавите членки си сътрудничат, под координацията на Комисията, със съответните органи, служби и агенции на Съюза. Органите, службите и агенциите на Съюза действат в съответствие със съответните си мандати и правомощия. Комисията, в сътрудничество със съответните органи, служби и агенции на Съюза, гарантира, че дейностите в горещите точки, са в съответствие с относимото право на Съюза.

¹ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

- (35) С цел изпълнение на своята мисия и доколкото е необходимо, за да изпълнява задачите си, Агенцията следва да си сътрудничи с органите, службите и агенциите на Съюза, по-специално с органите, службите и агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, в рамките на работни договорености, сключени в съответствие с правото и политиката на Съюза. Тези работни договорености подлежат на предварително одобрение от Комисията.
- (36) Важно е Агенцията да си сътрудничи с Европейската мрежа за миграцията, създадена с Решение 2008/381/ЕО на Съвета¹, с цел да се постигнат полезни взаимодействия и да се избегне дублирането на дейности.
- (37) Агенцията следва да си сътрудничи с международни организации, и по-специално ВКБООН, по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, в рамките на работни договорености, с цел да се възползва от техния експертен опит и подкрепа. За тази цел ролята на ВКБООН и на другите компетентни международни организации следва да бъде призната в пълна степен и тези организации следва да участват в работата на Агенцията. Тези работни договорености подлежат на предварително одобрение от Комисията.

¹ Решение 2008/381/ЕО на Съвета от 14 май 2008 г. за създаване на Европейска мрежа за миграцията (ОВ L 131, 21.5.2008 г., стр. 7).

- (38) Агенцията следва да улеснява оперативното сътрудничество между държавите членки и трети държави по въпроси, свързани с нейните дейности, и доколкото е необходимо за изпълнението на нейните задачи. Агенцията следва да може да си сътрудничи също така с органите на трети държави по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, в рамките на работни договорености, които подлежат на предварително одобрение от Комисията. Агенцията следва да действа в съответствие с външната политика на Съюза и е целесъобразно да интегрира външните си дейности в по-широкото стратегическо сътрудничество с трети държави. При никакви обстоятелства формулирането на независима външна политика не попада в обхвата на мандата на Агенцията. При сътрудничеството си с трети държави Агенцията и държавите членки следва да зачитат основните права, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и следва да спазват нормите и стандартите, които представляват част от правото на Съюза, включително когато дейностите се осъществяват на територията на трети държави.
- (39) Агенцията следва да може да разполага експерти от своя персонал като служители за връзка в съответните трети държави, за да се улесни сътрудничеството с трети държави по въпроси, свързани с убежището. Преди разполагането на служител за връзка Агенцията следва да направи оценка на ситуацията във връзка с правата на човека в съответната държава, за да гарантира, че тази държава спазва неотменимите стандарти за правата на човека.

- (40) Агенцията следва да поддържа тесен диалог с гражданското общество с цел обмен на информация и обединяване на знания в областта на убежището. Агенцията следва да създаде консултативен форум, който да представлява механизъм за обмен на информация и споделяне на знания в областта на убежището. Консултативният форум следва да съветва изпълнителния директор и управителния съвет по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент. Важно е съставът и размерът на консултативния форум да се определят, като се отчита надлежно ефективността на неговите дейности и е важно също така Агенцията да отпуска на консултативния форум подходящи човешки и финансови ресурси.
- (41) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в международното право и правото на Съюза, включително Хартата. Всички дейности на Агенцията следва да се осъществяват при пълно зачитане на тези основни права и принципи, по-специално правото на убежище, принципа на забрана за връщане, правото на зачитане на личния и семейния живот, включително събиране на семейството съгласно правото на Съюза, правата на детето, правото на защита на личните данни и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес. Винаги следва да се вземат предвид правата на детето и специалните потребности на лицата в уязвимо положение. Поради това Агенцията следва да изпълнява задълженията си при зачитане на висшия интерес на детето, в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето, като надлежно отчита благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилото пълнолетие лице, съображенията, свързани с безопасността и сигурността, както и мнението на ненавършилото пълнолетие лице, в зависимост от неговата възраст и зрялост.

- (42) Когато оперативната и техническата помощ, предоставяна от Агенцията, се отнася до лица в уязвимо положение, тази помощ следва да бъде адаптирана към положението на тези лица в съответствие с изискванията, определени в правото на Съюза и в националното право в областта на убежището.
- (43) Агенцията следва да приеме и приложи стратегия за основните права с цел наблюдение и гарантиране на защитата на основните права.
- (44) Следва да бъде назначен независим служител по въпросите на основните права, за да се гарантира, че Агенцията спазва основните права в хода на своите дейности, и за да се насърчава зачитането на основните права в рамките на Агенцията в съответствие с Хартата, включително чрез представяне на предложение за стратегия на Агенцията относно основните права и чрез осигуряване на нейното изпълнение, и чрез разглеждане на жалби, получени от Агенцията в рамките на механизма на Агенцията за подаване на жалби. За целта е важно Агенцията да осигури на служителя по въпросите на основните права необходимите финансови средства и персонал, съответстващи на нейния мандат и размер.

- (45) Агенцията следва да създаде механизъм за подаване на жалби под ръководството на служителя по въпросите на основните права. Целта на механизма за подаване на жалби следва да бъде гарантиране на зачитането на основните права при всички дейности на Агенцията. Механизмът за подаване на жалби следва да бъде административен механизъм. Служителят по въпросите на основните права следва да отговаря за разглеждането на жалбите, получени от Агенцията, в съответствие с правото на добра администрация. Важно е механизмът за подаване на жалби да бъде ефективен, като гарантира правилната последваща обработка на жалбите. Механизмът за подаване на жалби не следва да засяга достъпа до административни и съдебни средства за защита, нито да представлява условие за използването на подобни средства. Механизмът за подаване на жалби не следва да представлява механизъм за оспорване на решение на национален орган относно отделните молби за международна закрила. От съществено значение е държавите членки да провеждат наказателни разследвания при необходимост. С цел увеличаване на прозрачността и отчетността Агенцията следва да докладва относно механизма за подаване на жалби в своя годишен доклад относно положението в областта на убежището в Съюза. Важно е в годишния доклад на Агенцията относно положението в областта на убежището в Съюза да се посочва по-специално броят на получените от Агенцията жалби, видовете нарушения на основните права, с които те са свързани, съответните операции, когато е възможно, както и последващите мерки, предприети от Агенцията и от държавите членки.

- (46) Комисията и държавите членки следва да бъдат представени в управителния съвет на Агенцията, за да следят нейната политика и да упражняват политически надзор върху нейната дейност. Управителният съвет следва да дава обща насоченост на дейностите на Агенцията и следва да гарантира, че Агенцията изпълнява задачите си. Когато това е възможно, препоръчително е управителният съвет да е съставен от оперативните ръководители на администрациите на държавите членки в областта на убежището или от техни представители и всички страни, представени в управителния съвет, да полагат усилия да ограничат текучеството на своите представители, за да се осигури приемственост в работата му. Целесъобразно е управителният съвет да разполага с необходимите правомощия, по-конкретно за изготвянето на бюджета, контрола върху неговото изпълнение, приемането на съответните финансови правила, установяването на прозрачни работни процедури за вземането на решения от Агенцията и назначаването на изпълнителен директор и заместник изпълнителен директор. Агенцията следва да се управлява и да работи в съответствие с принципите на общия подход относно децентрализираните агенции на Съюза, приет на 19 юли 2012 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията.
- (47) Агенцията следва да бъде независима по отношение на оперативните и техническите въпроси и да разполага с юридическа, административна и финансова самостоятелност. За тази цел е необходимо и целесъобразно Агенцията да бъде агенция на Съюза, която има правосубектност и упражнява правомощията, предоставени ѝ с настоящия регламент.

- (48) Агенцията следва да докладва за тази оценка на Европейския парламент и на Съвета.
- (49) За да се гарантира нейната самостоятелност, Агенцията следва да има собствен бюджет, по-голямата част от който следва да се формира с участие от Съюза. Финансирането на Агенцията ще бъде предмет на споразумение на бюджетния орган, както е посочено в точка 27 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси¹. По отношение на участието от Съюза и на безвъзмездните средства от общия бюджет на Съюза следва да се прилага бюджетната процедура на Съюза. Сметната палата следва да одитира счетоводните отчети на Агенцията.
- (50) Важно е в консолидирания годишен отчет на Агенцията да се определя дела на разходите за всяка основна дейност на Агенцията.

¹ OB L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28.

- (51) Предоставянето от Агенцията на финансови средства под формата на безвъзмездни средства, споразумения за делегиране или договори в съответствие с настоящия регламент не трябва да води до двойно финансиране от други национални източници, източници на Съюза или международни финансови източници.
- (52) Спрямо Агенцията следва да се прилага Делегиран регламент (ЕС) № 2019/715 на Комисията¹.
- (53) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета² следва да се прилага без ограничение спрямо Агенцията, която следва да се присъедини към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)³.

¹ Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията от 18 декември 2018 г. относно рамковия финансов регламент за органите, създадени по силата наДФЕС и Договора за Евратом и посочени в член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 122, 10.5. 2019 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

³ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15.

- (54) По отношение на Агенцията следва да се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (55) Всяко обработване на лични данни от Агенцията по силата на настоящия регламент следва да се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета² и при зачитане на принципите на необходимост и пропорционалност. Агенцията следва да обработва лични данни, само за да изпълнява задачите си, свързани с предоставянето на оперативна и техническа помощ на държавите членки, с презаселването, с улесняването на обмена на информация с държавите членки, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европол или Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст), създадена с Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета³, както и за анализа на информацията относно положението в областта на убежището, с цел преглед на извадка от досиета по молби за убежище, с цел извършване на мониторинг и евентуално разглеждане на молби за международна закрила, в рамките на информацията, получена при изпълнението на нейните задачи в контекста на управлението на миграцията в горещите точки и за административни цели. Всяко обработване на лични данни следва да е строго ограничено до личните данни, необходими за тези цели и следва да спазва принципа на пропорционалност. Всяко допълнително обработване на запазени лични данни за цели, различни от посочените в настоящия регламент, е забранено.

¹ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

² Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

³ Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и за замяна и отмяна на Решение 2002/187/ПВР на Съвета (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 138).

- (56) Всички лични данни, обработвани от Агенцията, с изключение на данните, обработвани за административни цели, следва да бъдат заличавани след 30 дни. Не е необходим по-дълъг период на съхранение за целите, за които Агенцията обработва лични данни съгласно настоящия регламент.
- (57) Личните данни с чувствителен характер, които са необходими, за да се прецени дали гражданин на трета държава отговаря на условията за международна закрила, следва да бъдат обработвани само с цел улесняване на проверката на молбата за международна закрила, с цел предоставяне на необходимата помощ в процедурата за международна закрила или за целите на презаселването. Такова обработване следва да бъде ограничено до това, което е строго необходимо за целите на извършването на пълна оценка на молбата за международна закрила в интерес на заявителя.

- (58) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹ се прилага към обработката на лични данни от държавите членки, извършвана в изпълнение на настоящия регламент, освен ако тази обработка не се извършва от компетентните органи на държавите членки за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, в това число предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване.
- (59) Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета² се прилага към обработката на лични данни от компетентните органи на държавите членки за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, в това число предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, съгласно настоящия регламент.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

² Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

- (60) Правилата, посочени в Регламент (ЕС) № 2016/679 относно защитата на правата и свободите на физическите лица във връзка с обработването на лични данни, и по-специално тяхното право на защита на отнасящите се до тях лични данни, следва да бъдат уточнени по отношение на отговорността за обработването на данните, защитата на правата на субектите на данни и надзора на защитата на данни, по-специално във връзка с определени сектори.
- (61) Доколкото целите на настоящия регламент – а именно да се улесни прилагането на ОЕСУ и да се подобри нейното функциониране, да се укрепят практическото сътрудничество и обменът на информация между държавите членки по въпроси, свързани с убежището, да се утвърждават правото в областта на убежището и оперативните стандарти на Съюза, за да се осигури висока степен на уеднаквяване по отношение на процедурите за международна закрила, условията за прием и оценката на нуждите от закрила в Съюза, да се извършва мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ и да се предостави по-голяма оперативна и техническа помощ на държавите членки за управлението на системите им за убежище и прием, по-специално на държавите членки, чиито системи за убежище и прием са подложени на несъразмерно голям натиск – не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

- (62) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (63) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (64) Като се има предвид фактът, че до този момент Дания е допринасяла за практическото сътрудничество между държавите членки в областта на убежището, Агенцията следва да улесни оперативното сътрудничество с Дания. За тази цел представител на Дания следва да бъде поканен да участва във всички заседания на управителния съвет без право на глас.

- (65) За изпълнението на своята мисия Агенцията следва да бъде отворена за участие на държави, сключили споразумения със Съюза, по силата на които те са приели и прилагат правото на Съюза в уредената с настоящия регламент област, по-специално Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария. Следователно и предвид факта, че Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария участват в дейностите на EASO въз основа на договореностите, сключени от тези държави със Съюза относно тяхното участие в EASO, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария следва да могат да участват в дейностите на Агенцията и да допринасят за практическото сътрудничество между държавите членки и Агенцията в съответствие с реда и условията, определени от съществуващи или нови договорености. За тази цел на представителите на Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария следва бъде разрешено да участват като наблюдатели в срещите на управителния съвет.
- (66) Настоящият регламент не засяга компетентността на националните органи, отговарящи за убежището, за вземането на решение по отделните молби за международна закрила.

- (67) С настоящия регламент се цели изменение и разширяване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 439/2010. Тъй като необходимите изменения са значителни по брой и по естество, от съображения за яснота посоченият регламент следва да бъде заменен изцяло по отношение на държавите членки, които са обвързани от настоящия регламент. Създадената с настоящия регламент Агенция следва да замести и да поеме функциите на EASO, създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010, който поради това следва да бъде отменен. По отношение на държавите членки, обвързани от настоящия регламент, позоваванията на отменения регламент следва да се считат за позовавания на настоящия регламент.

- (68) Разпоредбите на настоящия регламент относно механизма за мониторинг за оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ са свързани, *inter alia*, със системата за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждане на молбите за международна закрила, установена с Регламент (ЕС) № 604/2013. Тъй като системата, установена с посочения регламент, може да се промени, се счита за необходимо прилагането на тези разпоредби да се отложи за по-късна дата, а именно - 31 декември 2023 г. Освен това разпоредбите относно механизма за мониторинг, които са свързани с приемането на препоръки, отправени към съответната държава членка, както и разпоредбите относно ситуации на несъразмерно голям натиск или неефективност на системите за убежище и прием, са по-пряко свързани и засегнати от свързаните с отговорността аспекти на системата, установена с Регламент (ЕС) № 604/2013. Тъй като посоченият регламент може да бъде заменен с нов нормативен акт, по който понастоящем се водят преговори, и като се има предвид значението на съответните аспекти на такъв нов нормативен акт, тези разпоредби следва да се прилагат едва от датата, на която посоченият регламент се заменя, освен ако посоченият Регламент бъде заменен преди 31 декември 2023 г., в който случай тези разпоредби следва да се прилагат от 31 декември 2023 г.

- (69) Европейския надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹ и прие становище на 21 септември 2016 г.²,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

² ОВ С 9, 21.1.2017 г., стр. 3.

Глава 1

Агенция на Европейския съюз в областта на убежището

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се създава Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (наричана по-нататък „Агенцията“). Агенцията замества и продължава дейността на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010.
2. Агенцията допринася за осигуряването на ефективното и еднакво прилагане в държавите членки на правото на Съюза в областта на убежището по начин, осигуряващ пълно зачитане на основните права. Агенцията улеснява и подпомага дейностите на държавите членки при прилагането на общата европейска система за убежище (ОЕСУ), включително като създава условия за сближаване по отношение на оценяването на молбите за международна закрила в Съюза и като координира и укрепва практическото сътрудничество и обмена на информация.

Агенцията подобрява функционирането на ОЕСУ, включително чрез механизма за мониторинг, посочен в член 14, и като предоставя оперативна и техническа помощ на държавите членки, по-специално когато техните системи за убежище и прием са подложени на несъразмерно голям натиск.

3. Агенцията е център за експертен опит по силата на своята независимост, научното и техническото качество на помощта, която предоставя, и информацията, която събира и разпространява, прозрачността на своите процедури и методи на работа, добросъвестното изпълнение на възложените ѝ задачи и необходимата за изпълнението на мандата ѝ подкрепа в областта на информационните технологии.

Член 2

Задачи

1. За целите на член 1 Агенцията изпълнява следните задачи:
- а) улеснява, координира и укрепва практическото сътрудничество и обmena на информация между държавите членки във връзка с техните системи за убежище и прием;
 - б) събира и анализира информация от качествено и количествено естество относно положението в областта на убежището и относно прилагането на ОЕСУ;
 - в) подкрепя държавите членки при изпълнението на техните задачи и задължения в рамките на ОЕСУ;
 - г) подпомага държавите членки във връзка с обучението и когато е целесъобразно предоставя обучения на експерти на държавите членки от всички национални администрации, съдилища и трибунали и националните органи, компетентни в областта на убежището, включително чрез разработване на европейски учебен план в областта на убежището;

- д) изготвя и редовно актуализира доклади и други документи, с които се осигурява информация на равнището на Съюза относно положението в съответните трети държави, включително страни на произход;
- е) създава и координира европейски мрежи за информация относно трети държави;
- ж) организира дейности и координира усилията между държавите членки за разработване на общ анализ относно положението в страните на произход, както и на указания;
- з) предоставя информация и анализ относно трети държави по отношение на понятието за сигурна страна на произход и понятието за сигурна трета страна (наричани по-нататък „понятията за сигурна страна“);
- и) предоставя ефективна оперативна и техническа помощ на държавите членки, по-специално когато техните системи за убежище и прием са подложени на несъразмерно голям натиск;
- й) предоставя подходяща подкрепа на държавите членки при изпълнението на техните задачи и задължения съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013;
- к) оказва помощ при преместването или прехвърлянето на лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, на територията на Съюза;
- л) създава и разполага екипи за подкрепа в областта на убежището;
- м) създава резерв от експерти в областта на убежището в съответствие с член 19, параграф 6 (наричан по-нататък „резервът в областта на убежището“);

- н) придобива и разполага необходимото техническо оборудване за екипите за подкрепа в областта на убежището и разполага експертите от резерва в областта на убежището;
- о) разработва оперативни стандарти, показатели, насоки и най-добри практики във връзка с прилагането на правото на Съюза относно убежището;
- п) разполага служители за връзка в държавите членки;
- р) извършва мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ с цел да помогне на държавите членки да повишат ефективността на своите системи за убежище и прием;
- с) подкрепя държавите членки в сътрудничеството им с трети държави по въпроси, свързани с външното измерение на ОЕСУ, включително чрез разполагане на служители за връзка в трети държави;
- т) подпомага държавите членки в действията им в областта на презаселването.

2. Агенцията участва по своя собствена инициатива в дейности за комуникация в областите, попадащи в обхвата на нейния мандат. Тя предоставя на обществеността точна и изчерпателна информация относно своите дейности. Агенцията не предприема комуникационни дейности, които са в ущърб на задачите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Комуникационните дейности се провеждат, без да се засягат разпоредбите на член 65 и съгласно съответните планове за комуникация и разпространение на информация, приети от управителния съвет.

Член 3

Национални звена за контакт за осъществяване на комуникация

Всяка държава членка определя най-малко едно национално звено за контакт за осъществяване на комуникация с Агенцията по въпроси, свързани със задачите, посочени в член 2.

Глава 2

Практическо сътрудничество и информация в областта на убежището

Член 4

Задължение за добросъвестно сътрудничество и обмен на информация

1. Агенцията и националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и други свързани с тези проблеми служби си сътрудничат добросъвестно.
2. С цел изпълнение на задачите и задълженията, възложени им с настоящия регламент, по-специално за да изпълнява Агенцията задачите, посочени в член 2, Агенцията и националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и други съответни служби обменят своевременно и точно цялата необходима информация.

3. Агенцията работи в тясно сътрудничество с националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и с други съответни служби и с Комисията. Агенцията изпълнява своите задачи, без да засяга задълженията на други съответни органи, служби и агенции на Съюза. Агенцията си сътрудничи с тези органи, служби или агенции, с междуправителствени организации, по-специално с Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) и с други съответни организации, както е предвидено в настоящия регламент.
4. Агенцията организира, подпомага и координира дейности, позволяващи обмена на информация между държавите членки, включително чрез създаване на мрежи, ако е целесъобразно.
5. Когато след отправено искане към държава членка да предостави на Агенцията информацията, необходима за изпълнението на нейните задачи в съответствие с настоящия регламент, изпълнителният директор установи, че съответната държава членка системно не е предоставяла такава информация, той докладва за това на управителния съвет и на Комисията.

Член 5

Анализ на информация относно положението в областта на убежището

1. Агенцията събира и анализира информация относно положението в областта на убежището в Съюза и в трети държави, доколкото това положение може да има отражение върху Съюза, включително актуална информация относно първопричините и миграционните и бежанските потоци, присъствието на непридружени ненавършили пълнолетие лица, общия капацитет за прием и нуждите на трети държави от презаселване, както и относно възможно пристигане на голям брой граждани на трети държави, което може да подложи системите за убежище и прием на държавите членки на несъразмерно голям натиск, за да се предостави навременно надеждна информация на държавите членки и да се установят евентуалните рискове за системите за убежище и прием на държавите членки.

За целта, определена в първа алинея от настоящия параграф, Агенцията работи в тясно сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана и взема предвид по целесъобразност изготвения от Европейската агенция за гранична и брегова охрана анализ на риска съгласно член 29 от Регламент (ЕС) 2019/1896, за да се осигури най-високо равнище на съгласуваност и сближаване в информацията, предоставяна от Агенцията и Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

2. Извършваният от Агенцията анализ се основава на информация, предоставена по-специално от държавите членки, съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и ВКНООН, по-специално докладите на ВКБООН относно глобалните нужди от презаселване. Агенцията може също така да вземе предвид наличната информация от съответните организации въз основа на техния експертен опит.
3. Агенцията осигурява бързия обмен на нужната информация между държавите членки и с Комисията. Тя също така предоставя навременно и точно резултатите от анализа си на управителния съвет. Два пъти годишно Агенцията докладва на Европейския парламент относно своя анализ.

Член 6

Информация за прилагането на ОЕСУ

1. Агенцията организира, координира и подпомага обмена на информация между държавите членки и между Комисията и държавите членки във връзка с прилагането на правото на Съюза относно убежището.
2. Агенцията създава бази данни и уебпортали относно правните актове на Съюза, националните и международните правни актове в областта на убежището, като използва по-специално вече съществуващите механизми. В тези бази данни или уебпортали не се съхраняват или публикуват лични данни, освен ако Агенцията не се е сдобила с тези данни от източници, до които има предоставен публичен достъп.

3. Базите данни и уебпорталите, посочени в параграф 2, имат публично достъпни части, които съдържат следното:
- а) статистически данни относно молбите за международна закрила и относно решенията, взети от националните органи, отговарящи за въпросите на убежището;
 - б) информация относно националното право и развитието на правото в областта на убежището, включително съдебната практика;
 - в) информация относно съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът на ЕС“) и Европейския съд по правата на човека.

Член 7

Служители за връзка в държавите членки

1. Изпълнителният директор назначава експерти от персонала на Агенцията, които се разполагат като служители за връзка в държавите членки.
2. Изпълнителният директор, след консултация със съответните държави членки, прави предложение относно естеството и условията на разполагането и относно държавата членка или региона, в който служител за връзка може да бъде разположен. Изпълнителният директор може да вземе решение служител за връзка да отговаря за най-много четири държави членки, разположени в географска близост. Предложението на изпълнителния директор се одобрява от управителния съвет.

3. Изпълнителният директор уведомява съответната държава членка за назначаването на служители за връзка и заедно с тази държава членка определя мястото на разполагане.
4. Служителите за връзка действат от името на Агенцията и насърчават сътрудничеството и диалога между Агенцията и националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и други съответни служби. По-специално служителите за връзка:
- а) действат като връзка между Агенцията и националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и други съответни служби;
 - б) подкрепят събирането на информация, посочена в член 5, и всяка друга информация, изисквана от Агенцията;
 - в) допринасят за насърчаване на прилагането на правото на Съюза в областта на убежището, включително по отношение на зачитането на основните права;
 - г) при отправено искане за това, подпомагат държавите членки при подготовката на планирането на мерки при извънредни ситуации, които да бъдат предприети с цел справяне с евентуален несъразмерно голям натиск върху системите им за убежище и прием;
 - д) улесняват комуникацията между държавите членки и между съответната държава членка и Агенцията, и споделят относима информация от Агенцията със съответната държава членка, включително информация относно текущо подпомагане;

- е) докладват редовно на изпълнителния директор относно положението в областта на убежището в съответната държава членка и относно капацитета ѝ за ефективно управление на нейните системи за убежище и прием.

Ако докладите, посочени в първа алинея, буква е), породят опасения по един или повече от аспектите от значение за съответната държава членка, изпълнителния директор уведомява държавата членка без забавяне. Тези доклади се вземат предвид за целите на механизма за мониторинг, посочен в член 14 и се предават на съответната държава членка.

5. За целите на параграф 4 служителите за връзка поддържат редовен контакт с националните органи, отговарящи за убежище и имиграция, и с други съответни служби, като информират за това звеното за контакт, определено от съответната държава членка.
6. При изпълнението на задълженията си служителите за връзка приемат указания единствено от Агенцията.

Член 8

Обучение

1. Агенцията въвежда, разработва и преразглежда обучения за членовете на собствения си персонал и членовете на персонала на съответните национални администрации, съдилища и трибунали, както и за националните органи, компетентни в областта на убежището и приема.

2. Агенцията разработва обучения, както е посочено в параграф 1 в тясно сътрудничество с държавите членки и когато е целесъобразно, с Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Агенцията на Европейския съюз за основните права, създадена с Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета¹, и със съответните организации за обучение, академични институции, сдружения на съдии и адвокати, мрежи за обучение и организации.
3. Агенцията разработва европейски учебен план в областта на убежището, като отчита съществуващото сътрудничество в рамките на Съюза в областта на убежището, за да насърчи най-добрите практики и високи стандарти при изпълнението на правото на Съюза в областта на убежището.

Държавите членки разработват подходящите обучения за своите служители в съответствие със задълженията им съобразно правото на Съюза в областта на убежището въз основа на европейския учебен план в областта на убежището и включват основни части от този учебен план в обучението.
4. Предлаганото от Агенцията обучение е с високо качество и в него се определят ключови принципи и най-добри практики, за да се гарантира по-голямо сближаване на административните методи, решенията и правната практика, при пълно зачитане на независимостта на националните съдилища и трибунали.

¹ Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1).

Като част от европейския учебен план в областта на убежището, обучението, което се предлага от Агенцията, обхваща по-специално:

- а) международни стандарти и стандарти на Съюза в областта на основните права, в частност разпоредбите на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), както и международното право и правото на Съюза в областта на убежището, в това число специфични правни въпроси и съдебна практика;
- б) въпроси, свързани с определянето на това, дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила, и правата на лицата, на които е предоставена международна закрила;
- в) въпроси, свързани с обработването на молбите за международна закрила;
- г) техники на интервюиране;
- д) оценяване на доказателствата;
- е) относима практика на националните съдилища, на Съда на ЕС, на Европейския съд за правата на човека и други важни развития на правото в областта на убежището;
- ж) въпроси, свързани с данни за пръстови отпечатьци, включително аспекти, свързани със защитата на данните, качество на данните и изисквания за сигурност на данните;
- з) използване на медицински и правни експертни заключения в процедурата за предоставяне на международна закрила;

- и) въпроси, свързани със събирането и използването на информация относно трети държави;
- й) условия за прием;
- к) въпроси, свързани с ненавършили пълнолетие лица, по-специално непридружените ненавършили пълнолетие лица, по отношение на оценяването на висшия интерес на детето, конкретни процесуални гаранции, като например зачитане на правото на детето да бъде изслушано и други аспекти на закрилата на детето, техники за определяне на възрастта и условия за прием на деца и семейства;
- л) въпроси, свързани с кандидатите, които се нуждаят от специални процедурни гаранции, кандидатите със специални потребности от прием и други лица в уязвимо положение, с особено внимание към жертвите на мъчения, към жертвите на трафик на хора и относими въпроси, свързани с пола;
- м) въпроси, свързани с устния превод и културното посредничество;
- н) въпроси, свързани с презаселването;
- о) въпроси, свързани с обработването на процедури за преместване;
- п) устойчивост и умения за управление на стреса, по-специално за служители на ръководни длъжности.

5. Агенцията предоставя общо, специализирано или тематично обучение, както и специални дейности с цел обучение, включително като използва методиката за обучение на обучаващи и електронното обучение.

6. Агенцията предприема необходимите действия, за да проверява и когато е целесъобразно, да гарантира, че експертите, включително тези, които не са наети от нея, които са част от екипите за подкрепа в областта на убежището, са получили необходимото обучение, имащо отношение към техните задължения и функции, за тяхното участие в оперативни дейности, организирани от Агенцията.

Когато е необходимо и преди или по време на разполагането, Агенцията предоставя на експертите, посочени в алинея първа, обучение, което е специфично за оперативната и техническата помощ, която се предоставя в съответната държава членка (наричана по-нататък „приемащата държава членка“).

7. Агенцията може да организира дейности за обучение на територията на държава членка или трета държава в сътрудничество с тази държава членка или трета държава.

Глава 3

Информация относно държавите и насоки

Член 9

Информация на равнището на Съюза относно трети държави

1. Агенцията е център за събиране на релевантна, надеждна, обективна, точна и актуална информация относно съответните трети държави по прозрачен и безпристрастен начин, като използва относима информация, включително информация, отнасяща се до децата и отчитаща пола, и целева информация относно лицата, принадлежащи към уязвими и малцинствени групи. Агенцията изготвя и редовно актуализира доклади и други документи, с които се осигурява информация на равнището на Съюза относно съответни трети държави, включително по тематични въпроси, специфични за съответните трети държави.
2. По-специално Агенцията:
 - а) използва всички съответни източници на информация, включително информация, получена от международни организации, в частност ВКБООН и други съответни организации, включително членове на консултативния форум, посочен в член 50, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и ЕСВД, както и чрез мрежите, посочени в член 10, и проучвателните мисии.

- б) управлява и доразвива уебпортал за събиране и обмен на информация за съответни трети държави, който включва публичен раздел за общи потребители и раздел с ограничен достъп за потребители, които са служители на националните органи, отговарящи за убежище и имиграция или всеки друг орган, упълномощен от държава членка да извършва проучвания в областта на информацията за трети държави;
- в) в съответствие с изискванията на правото на Съюза в областта на убежището, разработва общ формат и обща методология, включително спецификации, за изготвянето на доклади и други документи с информация на равнището на Съюза относно съответни трети държави.

Член 10

Европейски мрежи за информация относно трети държави

1. Агенцията осигурява координацията на национални инициативи за събиране на информация относно трети държави чрез създаването и управлението на мрежи между държавите членки за информация относно трети държави. Когато е приложимо и при разглеждане на всеки отделен случай, тези мрежи може да включват външни експерти със съответния опит от ВКБООН или други компетентни организации.

2. Посочените в параграф 1 мрежи имат за цел държавите членки по-специално:
- а) да обменят и актуализират национални доклади, други документи и друга относима информация относно трети държави, включително по тематични въпроси;
 - б) да изпращат запитвания до Агенцията и да помагат при отговарянето на запитвания, свързани със специфични фактологични въпроси, които могат да възникнат в хода на разглеждането на молбите за международна закрила, без да се засягат правилата за неприкосновеност на личния живот, правилата за защита на данните, както и правилата за поверителност, установени в националното право;
 - в) да допринасят за разработването и актуализирането на документи на равнището на Съюза, предоставящи информация относно съответните трети държави.

Член 11

Общ анализ относно положението в страните на произход и указания

1. С цел да се засили сближаването при прилагането на критериите за оценяване, установени в Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹, Агенцията координира усилията между държавите членки за разработване на общ анализ относно положението в конкретни страни на произход (наричан по-нататък „общият анализ“) и на указания в помощ на държавите членки при оценяването на съответните молби за международна закрила.

¹ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

При разработването на общия анализ и указанията Агенцията взема под внимание последните Насоки на ВКБООН относно допустимостта във връзка с оценката на нуждите от международна закрила на търсещите убежище от конкретни страни на произход.

2. Изпълнителният директор, след консултации с Комисията, предава указанията на управителния съвет за одобрение. Указанията се придружават от общия анализ.
3. Държавите членки вземат предвид общия анализ и указанията при разглеждането на молбите за международна закрила, без да се засягат техните правомощия за вземането на решение по отделните молби за международна закрила.
4. Агенцията осигурява редовното преразглеждане и актуализиране на общия анализ и указанията, доколкото това е необходимо. Такъв преглед и актуализиране се извършват, когато има промяна в ситуацията в страната на произход или когато са налице обективни данни, че общият анализ и указанията не се използват. За всяко преразглеждане или актуализиране на общия анализ и указанията се изискват извършването на предварителна консултация с Комисията и одобрението на управителния съвет, както е посочено в параграф 2.
5. Държавите членки представят на Агенцията цялата необходима информация, която показва, че е необходим преглед или актуализация на общия анализ и указанията.

Член 12

Информация и анализ относно сигурни страни на произход и сигурни трети страни

1. Агенцията може да подпомага държавите членки при прилагането на понятията за сигурна страна в съответствие с Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹ чрез предоставяне на информация и анализ.
2. Агенцията подпомага Комисията в контекста на нейните задачи по отношение на понятията за сигурна страна в съответствие с Директива 2013/32/ЕС чрез предоставяне на информация и анализ.
3. Когато предоставя информацията и анализът съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член, Агенцията следва общите принципи, предвидени в член 9.
4. Агенцията представя на Европейския парламент и на Съвета информацията и анализите, изготвени съгласно параграфи 1 и 2, редовно и при поискване.

¹ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60).

Глава 4

Оперативни стандарти и насоки

Член 13

Оперативни стандарти, показатели, насоки и най-добри практики

1. Агенцията организира и координира дейности за утвърждаване на правилното и ефективното прилагане на правото на Съюза в областта на убежището, в това число посредством изготвянето на оперативни стандарти, показатели, насоки или най-добри практики по въпроси, свързани с убежището, и обмена на най-добри практики по въпроси, свързани с убежището, между държавите членки.
2. По своя инициатива или по искане на управителния съвет или на Комисията Агенцията изготвя оперативни стандарти, показатели, насоки и най-добри практики, свързани с прилагането на правото на Съюза в областта на убежището.
3. При разработването на оперативните стандарти, показателите, насоките и най-добрите практики, посочени в параграф 2, Агенцията се консултира с Комисията, държавите членки и когато е целесъобразно с ВКБООН. Агенцията може също така, въз основа на съответния експертен опит, да се консултира с междуправителствени или други организации, както и със съдебни сдружения и експертни мрежи.

4. Управителния съвет приема оперативните стандарти, показателите, насоките и най-добрите практики, посочени в параграф 2. След приемането им Агенцията съобщава на държавите членки и на Комисията тези оперативни стандарти, показатели, насоки и най-добри практики.
5. По искане на държавите членки Агенцията им оказва помощ при прилагането на оперативните стандарти, показателите, насоките и най-добрите практики, посочени в параграф 2, по отношение на техните системи за убежище и прием чрез предоставяне на необходимия експертен опит или оперативна и техническа помощ.
6. За целите на механизма за мониторинг, посочен в член 14, Агенцията взема предвид оперативните стандарти, показателите, насоките и най-добрите практики, посочени в параграф 2 от настоящия член.

Глава 5

Мониторинг

Член 14

Механизъм за мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ

1. Агенцията, в тясно сътрудничество с Комисията, създава механизъм за мониторинг с цел извършване на мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ, за да предотвратява или установява възможни пропуски в системите за убежище и прием на държавите членки и да оценява техния капацитет и подготвеност за управление на ситуации с несъразмерно голям натиск, така че да се подобри ефективността на тези системи.
2. По предложение на изпълнителния директор и след консултация с Комисията управителният съвет установява обща методика за механизма за мониторинг, предвиден в настоящата глава. Общата методика включва обективните критерии, въз основа на които ще се извършва мониторингът, описание на методите, процесите и инструментите за механизма за мониторинг, като например практически мерки за посещения на място, включително посещения с кратко предизвестие, и правила и принципи за създаването на екипите от експерти.

3. Мониторингът обхваща оперативното и техническото прилагане на всички аспекти на ОЕСУ, по-специално:
- а) системата за определяне на компетентната държава членка, отговаряща за разглеждането на молбите за международна закрила, установена с Регламент (ЕС) № 604/2013, процедурите за международна закрила, прилагането на критерии за оценяване на нуждата от закрила и вида на предоставената закрила, включително по отношение на зачитането на основните права, защитните механизми за закрила на децата и специфичните потребности на лицата в уязвимо положение;
 - б) наличност и капацитет на персонала по отношение на писмения и устния превод, както и капацитета на персонала за ефикасното разглеждане и управление на производствата за убежище, включително обработването на жалби, без да се засяга независимостта на съдебната система и при пълно зачитане на организацията на съдебната власт във всяка държава членка;
 - в) условията, капацитета, инфраструктурата и оборудването за прием, и доколкото е възможно, финансовите ресурси за прием.
4. Мониторингът може да се осъществява по-специално въз основа на информацията, предоставена от съответната държава членка, анализа на информацията относно положението в областта на убежището, посочен в член 5, и преглед на извадка от досиета по молби за убежище.

Агенцията може да взема предвид наличната информация от съответните междуправителствени организации или органи, по-специално ВКБООН, и други съответни организации, въз основа на техния експертен опит.

5. Агенцията може да предприема посещения на място за целите на мониторинга. Агенцията предприема посещения с кратко предизвестие единствено за целите на член 15, параграф 2.
6. По искане на Агенцията държавите членки ѝ предоставят информация относно аспектите на ОЕСУ, посочени в параграф 3.

По искане на Агенцията държавите членки ѝ предоставят информация относно плановете им за действие при извънредни ситуации, съдържащи мерките, които трябва да бъдат предприети за справяне с евентуален несъразмерно голям натиск върху тяхната система за убежище или прием. Агенцията, със съгласието на съответната държава членка, оказва помощ на държавите членки при подготвянето и преразглеждането на техните планове за действие при извънредни ситуации.

7. Държавите членки сътрудничат на Агенцията, включително като улесняват всички посещения на място, извършвани за целите на мониторинга. Изпълнителният директор уведомява съответните държави членки достатъчно рано за всяко такова посещение. В случай на посещения с кратко предизвестие изпълнителният директор уведомява съответната държава членка 72 часа по-рано.

Член 15

Процедура и последващи действия

1. Управителният съвет, въз основа на предложение от изпълнителния директор и след консултации с Комисията, приема програмата за целите на механизма за мониторинг, посочен в член 14 (наричана по-нататък „програмата за мониторинг“), която обхваща:
 - а) оперативното и техническото прилагане на всички аспекти на ОЕСУ във всяка държава членка; и
 - б) тематични или специфични аспекти на ОЕСУ по отношение на всички държави членки.

В програмата за мониторинг се посочват държавите членки, чиито системи за убежище и прием подлежат на мониторинг в определена година. Програмата за мониторинг гарантира, че всяка държава членка се подлага на мониторинг поне веднъж на пет години.

2. Когато анализът на информацията относно положението в областта на убежището, посочен в член 5, поражда сериозна загриженост за функционирането на някоя от системата за убежище или прием на дадена държава членка, Агенцията предприема мониторинг за оценка или по собствена инициатива, след консултиране с Комисията, или по искане на Комисията.

3. Изпълнителният директор изпраща констатациите от мониторинга на съответната държава членка за коментари, включително сведения за нейните нужди, когато е целесъобразно. Държавите членки разполагат с със срок от един месец от датата на получаване на констатациите, в който да представят своите коментари.
4. Изпълнителният директор, въз основа на констатациите, посочени в параграф 3, и като взема предвид коментарите на съответната държава членка и след консултация с Комисията, изготвя проекти на препоръки. В проектите на препоръки се очертават мерките, които трябва да бъдат предприети от съответната държава членка, включително с помощта на Агенцията при необходимост, както и срок, в който съответната държава членка трябва да предприеме всички необходими мерки за преодоляване на пропуските или свързаните с капацитета и подготвеността проблеми, установени в хода на мониторинга. Изпълнителния директор изпраща проектите на препоръки на съответната държава членка. Съответната държава членка разполага със срок от един месец от датата на получаване на проектите на препоръки, в който да представи коментарите си по тях. В случаите, посочени в параграф 2, съответната държава членка представя коментарите си в рамките на 15 дни.

След като вземе предвид коментарите на съответната държава членка, изпълнителният директор представя констатациите и проектите на препоръки на управителния съвет. Управителният съвет приема препоръките с решение на две трети от членовете си с право на глас. Агенцията предава препоръките на Европейския парламент. Агенцията информира Комисията за изпълнението на препоръките.

5. Когато държава членка не изпълнява мерките, посочени в препоръките на Агенцията, посочени в параграф 4, в рамките на определения срок, което води до сериозни последици за функционирането на ОЕСУ, Комисията — въз основа на собствената си оценка — приема препоръки към държавата членка, определящи мерките, необходими за отстраняване на пропуските, и при необходимост, специални мерки, които Агенцията трябва да предприеме, за да подпомогне тази държава членка.
6. Вземайки предвид сериозността на пропуските, Комисията може да организира посещения на място в съответната държава членка. Комисията уведомява съответната държава членка достатъчно рано за всяко такова посещение.
7. Съответната държава членка докладва на Комисията за изпълнението на препоръките, посочени в параграф 5 от настоящия член, в срока, определен в тези препоръки. Когато след изтичането на този срок съответната държавата членка не е изпълнила тези препоръки, Комисията може да направи предложение за акт за изпълнение на Съвета в съответствие с член 22, параграф 1.
8. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за всякакви последващи действия след мониторинга, който провежда. Комисията предава препоръките, посочени в параграф 5, на Европейския парламент и на Съвета и ги информира редовно за напредъка на съответната държава членка при изпълнението на тези препоръки.

Глава 6

Оперативна и техническа помощ

Член 16

Оперативна и техническа помощ от Агенцията

1. Агенцията предоставя оперативна и техническа помощ на държава членка в съответствие с настоящата глава:
 - а) по искане на държавата членка във връзка с изпълнението на нейните задължения по ОЕСУ;
 - б) по искане на държавата членка, когато нейната система за убежище или прием е подложена на несъразмерно голям натиск;
 - в) когато държавата членка е изправена пред непропорционални предизвикателства, свързани с миграцията, и иска оперативна и техническа подкрепа чрез разполагането на екипи за съдействие при управлението на миграцията в съответствие с член 21;
 - г) по собствена инициатива със съгласието на съответната държава членка, когато системата за убежище или прием на държавата членка е подложена на несъразмерно голям натиск;
 - д) когато тя предоставя оперативна и техническа помощ в съответствие с член 22.

2. Агенцията организира и координира подходящата оперативна и техническа помощ, което може да означава предприемане на една или повече от следните оперативни и технически мерки при пълно спазване на основните права:
- а) оказване на помощ на държавите членки за установяването на самоличността и регистрацията на граждани на трети държави, когато е целесъобразно, в тясно сътрудничество с други органи, служби и агенции на Съюза;
 - б) оказване на помощ на държавите членки при приемането и регистрирането на молби за международна закрила;
 - в) улесняване на разглеждането на молбите за международна закрила от компетентните национални органи, или оказване на тези органи на необходимата помощ за процедурата за международна закрила;
 - г) улесняване на съвместни инициативи на държавите членки за обработването на молбите за международна закрила;
 - д) оказване на помощ за предоставянето на информация за процедурата за международна закрила;
 - е) консултации, оказване на помощ или координиране на създаването или осигуряването на инфраструктура за прием от страна на държавите членки, по-специално спешно настаняване, транспорт и медицинска помощ;

- ж) предоставя подходяща подкрепа на държавите членки при изпълнението на техните задачи и задължения съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013;
- з) оказване на помощ при преместването или прехвърлянето на лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, на територията на Съюза;
- и) осигуряване на услуги за устен превод;
- й) оказване на помощ на държавите членки, за да могат те да гарантират, че са налице всички необходими защитни механизми, свързани с правата на децата и тяхната закрила, в частност по отношение на непридружените ненавършили пълнолетие лица;
- к) оказване на помощ на държавите членки при набелязването на кандидатите, които се нуждаят от специални процедурни гаранции, или на кандидатите със специални потребности от прием, или на други лица в уязвимо положение, включително ненавършилите пълнолетие лица, при насочване на тези лица до компетентните национални органи за подходящо съдействие въз основа на национални мерки и за гарантиране, че всички необходими гаранции за тези лица са налице;
- л) участие в екипите за съдействие в управлението на миграцията в горещите точки, посочени в Регламент (ЕС) № 2019/1896, в тясно сътрудничество с други съответни органи, служби и агенции на Съюза;
- м) разполагане на екипи за подкрепа в областта на убежището;
- н) разполагане на техническо оборудване за екипите за подкрепа в областта на убежището, когато е целесъобразно.

3. Агенцията финансира или съфинансира оперативните и техническите мерки, определени в параграф 2 от своя бюджет в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията.
4. Изпълнителният директор оценява резултата от оперативните и техническите мерки, определени в параграф 2 от настоящия член. В срок от 60 дни приключването на предоставянето на тези мерки, изпълнителния директор предава на управителния съвет подробни доклади за оценка заедно със становището на служителя по въпросите на основните права, в съответствие със схемата за докладване и оценяване, предвидена в оперативните планове, посочени в член 18, параграф 2, буква к). Агенцията прави цялостен сравнителен анализ на тези резултати, който се включва в годишния доклад относно положението в Съюза в областта на убежището, посочен в член 69.

Член 17

Процедура за предоставяне на оперативна и техническа помощ

1. Държавите членки отправят искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, букви а), б) или в) до изпълнителния директор. Тези искания описват ситуацията и целта на искането и се придружават от подробна оценка на нуждите и когато е целесъобразно, от описание на вече предприетите на национално равнище мерки.

2. Когато държава членка се съгласи с помощта, предложена по инициатива на Агенцията съгласно член 16, параграф 1, буква г), съответната държава членка представя на Агенцията подробна оценка на нуждите и когато е целесъобразно, описание на вече предприетите на национално равнище мерки.
3. Изпълнителният директор оценява, одобрява и координира исканията за помощ, включително разполагането на екипи за подкрепа в областта на убежището. Изпълнителният директор незабавно уведомява управителния съвет за получаването на искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, букви а), б) или в) или за предложението на Агенцията за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г). Изпълнителният директор разглежда подробната оценка на нуждите, представени от съответната държава членка съгласно параграфи 1 или 2 от настоящия член.
4. За всяко искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, букви а), б) или в) и за всяко предложение за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г) Агенцията извършва подробна и надеждна оценка, която ѝ дава възможност да набележи и предложи една или повече мерки съгласно посоченото в член 16, параграф 2, за да се удовлетворят нуждите на съответната държава членка. Ако е необходимо, изпълнителният директор може да изпрати експерти от Агенцията, които да извършат оценка на ситуацията в държавата членка, искаща помощ.

5. Изпълнителният директор взема решение за предоставяне на оперативна и техническа помощ, включително за разполагане на екипи за подкрепа в областта на убежището:

- а) в срок от три работни дни от датата на получаване на искането съгласно член 16, параграф 1, букви а), б) или в); или
- б) в срок от три работни дни от датата, на която съответната държава членка даде съгласието си по отношение на предложение на Агенцията за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г).

Когато изпълнителният директор изпраща експерти в съответната държава членка, както е посочено в параграф 4, изпълнителният директор взема решение съгласно първа алинея в срок от пет работни дни от датата, посочена в букви а) или б), според случая.

Едновременно с взимането на решение съгласно първа алинея, изпълнителният директор уведомява съответната държава членка и управителния съвет за своето решение писмено, като посочва основните мотиви, на които се основава решението.

Член 18
Оперативен план

1. При предоставянето на оперативната и техническата помощ, изпълнителният директор изготвя оперативен план в сътрудничество с приемащата държава членка. Изпълнителният директор и приемащата държава членка договарят оперативен план:
- а) в срок от десет работни дни от датата, на която решението, посочено в член 17, параграф 5, е взето в случай на искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, буква а);
 - б) в срок от пет работни дни от датата, на която решението, посочено в член 17, параграф 5, е взето в случай на искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, буква б), или
 - в) в срок от пет работни дни от датата, на която съответната държавата членка дава съгласието си по отношение на предложение на Агенцията за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г).

При необходимост Агенцията провежда консултации с участващите държави членки относно оперативния план чрез националните звена за контакт, посочени в член 24.

2. Оперативният план е задължителен за Агенцията и за приемащата държава членка и участващите държави членки. Той установява подробните условия за разполагане на екипите за подкрепа в областта на убежището в рамките на оперативната и техническата помощ, която трябва да се предостави, и организационните аспекти, включително следното:
- а) описание на ситуацията и начина на действие и целите на разполагането на екипите за подкрепа в областта на убежището, включително оперативната цел;
 - б) предвидената продължителност на разполагането на екипите за подкрепа в областта на убежището;
 - в) мястото в приемащата държава членка, където ще бъдат разположени екипите за подкрепа в областта на убежището;
 - г) логистичната организация, включително информация за работните условия за екипите за подкрепа в областта на убежището;
 - д) подробно и ясно описание на задачите и отговорностите на екипите за подкрепа в областта на убежището, включително по отношение на основните права;
 - е) инструкции за екипите за подкрепа в областта на убежището, включително по отношение на националните и европейските бази данни, в които им е разрешено да правят справки, и оборудването, което могат да използват или носят в приемащата държава членка;

- ж) състава на екипите за подкрепа в областта на убежището по отношение на профилите и броя на експертите;
- з) техническото оборудване, включително специални разпоредби, например относно условията за използване, транспорта и други логистични въпроси, както и финансови разпоредби;
- и) дейности за изграждане на капацитет, свързани с оперативната и техническата помощ, която се предоставя;
- й) що се отнася до оказването на помощ във връзка с молбите за международна закрила, включително при разглеждането на тези молби, и без да се накърняват правомощията на държавите членки да решават относно отделните молби за международна закрила, конкретна информация за задачите, които екипите за подкрепа в областта на убежището могат да извършват, и ясно описание на техните отговорности и на приложимото право на Съюза, национално право и международно право, включително режима за отговорност;
- к) схема за докладване и оценяване, която съдържа сравнителни показатели за доклада за оценка и срока за предаване на окончателния доклад за оценка;
- л) по целесъобразност, условията на сътрудничество с трети държави, други органи, служби и агенции на Съюза или международни организации в рамките на съответните им мандати;

- м) мерки за насочване на лицата, нуждаещи се от международна закрила, жертвите на трафик на хора, ненавършили пълнолетие лица и всички други лица в уязвимо положение към компетентните национални органи, за да получат подходяща помощ.
 - н) практически условия, свързани с механизма за подаване на жалби, посочен в член 51.
3. В държавите членки, в които ВКБООН действа и има капацитета да отговори на искането за оперативна и техническа помощ по член 16, параграф 1, Агенцията координира с него изпълнението на оперативния план, когато е целесъобразно, и със съгласието на съответната държава членка.
4. Във връзка с параграф 2, буква е) приемащата държава членка дава на експертите, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището, достъп до европейски бази данни и може да им разреши да правят справка в нейните национални бази данни в съответствие с относимото право на Съюза и националното право относно достъпа и консултирането на тези бази данни и според необходимото за постигането на целите и изпълнението на задачите, посочени в оперативния план.
5. Всякакви изменения или адаптации на оперативния план изискват съгласието на изпълнителния директор и на приемащата държава членка след консултация с участващите държави членки, когато е необходимо. Агенцията изпраща незабавно копие от изменения или адаптирания оперативен план на посочените в член 24 национални звена за контакт на участващите държави членки,.

6. След като уведоми приемащата държава членка, изпълнителният директор спира или прекратява изцяло или отчасти разполагането на екипите за подкрепа в областта на убежището, когато:
- а) условията за предприемането на оперативни и технически мерки, посочени в член 16, параграф 2, вече не се изпълняват;
 - б) приемащата държава членка не спазва оперативния план;
 - в) след консултация със служителя по въпросите на основните права изпълнителния директор счита, че са налице нарушения на основните права или на задълженията за международна закрила от страна на приемащата държава членка, които са с тежък характер или има вероятност да продължат.

Член 19

Състав на екипите за подкрепа в областта на убежището

1. Изпълнителният директор определя състава на всеки екип за подкрепа в областта на убежището. Екипите за подкрепа в областта на убежището се състоят от:
- а) експерти, които са служители на Агенцията;
 - б) експерти от държавите членки;
 - в) експерти, командировани в Агенцията от държавите членки; или

г) други експерти, които не са наети от Агенцията.

При определянето на състава на екипи за подкрепа в областта на убежището изпълнителният директор взема предвид конкретните обстоятелства на съответната държава членка. Екипът за подкрепа в областта на убежището се съставя в съответствие с оперативния план.

2. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет взема решение относно профилите и общия брой на експертите, които да бъдат на разположение за участие в екип за подкрепа в областта на убежището. Същата процедура се прилага за всяка последваща промяна в профилите и общия брой на експертите.
3. Държавите членки допринасят към екипите за подкрепа в областта на убежището чрез назначаването на национални експерти, които да отговарят на необходимите профили, както е решено от управителния съвет в съответствие с параграф 2. Броят на експертите, които трябва да бъдат предоставени от всяка държава членка за следващата година, се определя въз основа на ежегодни двустранни преговори и споразумения между Агенцията и съответната държава членка.

В съответствие със споразуменията, посочени в първа алинея, държавите членки предоставят с цел разполагане собствените си експерти или експертите, които те са командировали в Агенцията. Когато обаче държава членка е изправена пред извънредна ситуация, която засяга в значителна степен изпълнението на националните задачи, не се изисква предоставянето на тези експерти с цел разполагане.

4. Агенцията допринася към екипите за подкрепа в областта на убежището с експерти от собствения си персонал, включително експерти, назначени и обучени за работа на място, и устни преводачи с поне основно обучение или доказан опит, които може да бъдат назначени в приемащите държави членки, или с други експерти, които не са наети от Агенцията, с доказани съответни знания и опит в съответствие с оперативните нужди.
5. Агенцията съставя списък от устни преводачи като част от екипите за подкрепа в областта на убежището. Държавите членки подпомагат Агенцията при определянето на устни преводачи за списъка с устни преводачи, включително физически лица, които не са част от националната администрация на държавите членки. Помощ с устен превод може да бъде предоставена чрез изпращането на устни преводачи в съответната държава членка или по целесъобразност, чрез видеоконферентна връзка.

6. За разполагане на екипи за подкрепа в областта на убежището се създава резерв в областта на убежището от най-малко 500 експерти за подкрепа в рамката на исканията за помощ съгласно член 16, параграф 1, буква б), предложения на Агенцията за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г) и помощта, предоставена от Агенцията съгласно член 22. Този резерв в областта на убежището представлява резерв от експерти, които са на незабавно разположение на Агенцията. За тази цел всяка държава членка предоставя на резерва в областта на убежището броя експерти, определен в приложение I. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет взема решение с мнозинство от три четвърти от членовете с право на глас относно профилите на експертите, които да бъдат включени в резерва в областта на убежището. Същата процедура се прилага за всяка последваща промяна в профилите на експертите.
7. Изпълнителният директор може да провери дали предоставените от държавите членки експерти на резерва в областта на убежището съобразно параграф 6 съответстват на профили, определени от управителния съвет по посочения параграф. Преди разполагането изпълнителният директор може да поиска от дадена държава членка да отстрани експерт от резерва в областта на убежището, когато този експерт не отговаря на изисквания профил, и да го замени с експерт, който съответства на някой от изискваните профили.

8. Без да се засягат разпоредбите на член 22, параграф 5 и когато е изправена пред извънредна ситуация, засягаща значително изпълнението на националните задачи, доказана с посочения в член 5 анализ на информация относно положението в областта на убежището, държава членка може писмено да поиска от управителния съвет да бъде временно освободена от задължението си да предоставя експерти в резерва в областта на убежището. Такова искане трябва да съдържа подробни мотиви и информация за ситуацията в тази държава членка. Управителният съвет решава с мнозинство от три четвърти от членовете си с право на глас дали да освободи временно тази държава членка от част от нейното участие, определено в приложение I.

Член 20

Разполагане на екипите за подкрепа в областта на убежището

1. Агенцията разполага в държавите членки екипи за подкрепа в областта на убежището, които предоставят оперативна и техническа помощ в съответствие с член 16, параграф 1.
2. Веднага щом оперативният план бъде договорен в съответствие с член 18, параграф 1 или член 22, параграф 2, изпълнителният директор иска от държавите членки да разположат експертите си в срок от десет работни дни. Това искане се изпраща писмено заедно с копие на оперативния план на националните звена за контакт, посочени в член 24, като се указва датата, планирана за разполагането.

3. Изпълнителният директор разполага екипи за подкрепа в областта на убежището от резерва в областта на убежището в рамката на искане за помощ съгласно член 16, параграф 1, буква б), предложение на Агенцията за предоставяне на помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г) или помощ, предоставена от Агенцията съгласно член 22. Разполагането на експерти от резерва в областта на убежището се извършва в рамките на седем работни дни от датата, на която е договорен оперативният план, в съответствие с член 18, параграф 1 или член 22, параграф 2.
4. Държавите членки, без неоправдано забавяне предоставят на разположение за разполагане експертите от резерва в областта на убежището, съобразно определеното от изпълнителния директор. Приемащата държава членка не разполага експерти, които са част от нейния определен принос към резерва в областта на убежището. Ако няма достатъчно експерти в рамките на резерва в областта на убежището, които да бъдат разположени, управителният съвет по предложение на изпълнителния директор решава как недостигът да бъде преодолян. Изпълнителният директор информира съответно Европейския парламент, Съвета и Комисията.
5. Държавата членка, която предоставя експерта за разполагане (наричана по-нататък „изпращащата държава“) определя продължителността на разполагането. Продължителността на разполагането не може да бъде по-малко от 45 дни, освен ако въпросната оперативна и техническа помощ е необходима за по-кратък период.

6. Изпълнителният директор изисква държава членка да изключи експерт от екип за подкрепа в областта на убежището, ако е налице тежко провинение или нарушение на приложимите правила за разполагането. В такива случаи съответният експерт не се взема под внимание за бъдещо разполагане.
7. Агенцията информира Европейския парламент посредством своя годишен доклад за ситуацията в областта на убежището в Съюза, посочена в член 69, и за броя на експертите, ангажирани и разположени в екипите за подкрепа в областта на убежището, в съответствие с настоящия член. Този доклад съдържа списък на държавите членки, които са се позовали на извънредната ситуация по член 19, параграф 3 или член 19, параграф 8 през предходната година. В доклада се съдържат също така обосновката за позоваването на извънредна ситуация и информацията, представени от съответната държава членка.

Член 21

Екипи за съдействие в управлението на миграцията

1. Когато държава членка иска оперативна и техническа подкрепа посредством екипи за съдействие в управлението на миграцията, както е посочено в член 40 от Регламент (ЕС) 2019/1896, или когато екипи за съдействие в управлението на миграцията са разположени в горещи точки въз основа на член 42 от посочения регламент, изпълнителният директор работи в тясно сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана, когато съобразно предвиденото в член 40, параграф 2 от посочения регламент, в координация с други компетентни органи, служби и агенции на Съюза разглежда искането на държавата членка за подкрепа и оценката на нейните нужди с цел определяне на широкообхватен пакет от мерки за подкрепа, състоящ се от различни дейности, координирани от съответните органи, служби и агенции на Съюза, който да бъде одобрен от съответната държава членка.
2. Комисията, в сътрудничество с приемащата държава членка и съответните органи, служби и агенции на Съюза, определя условията за сътрудничеството в горещата точка и отговаря за координирането на действията на екипите за съдействие в управлението на миграцията.

3. В случаите, посочени в параграф 1, изпълнителният директор стартира процедурата за разполагане на екипи за подкрепа в областта на убежището като част от екипите за съдействие в управлението на миграцията, включително експерти от резерва в областта на убежището, когато е целесъобразно. Оперативното и техническото подкрепление, които екипите за подкрепа в областта на убежището предоставят в рамките на екипите за съдействие в управлението на миграцията, могат да включват:
- а) подпомагане при скрининга на граждани на трети държави, включително установяване на тяхната самоличност, регистрацията им, и когато е поискано от приемащата държава членка, снемане на пръстови отпечатьци и предоставянето на информация относно целите на тези процедури;
 - б) предоставянето на първоначална информация на граждани от трети държави, които желаят да кандидатстват за международна закрила, и насочването на тези граждани от трети държави към компетентните национални органи;
 - в) предоставянето на информация на кандидатите за международна закрила относно процедурата за международна закрила, относно условията за прием, когато е целесъобразно, и относно преместването и предоставянето на необходимата помощ на кандидатите или потенциалните кандидати, които биха могли да подлежат на преместване;
 - г) регистрацията на молбите за международна закрила и когато е поискано от приемащата държава членка, улесняването на разглеждането на такива молби.

Член 22

Ситуация на несъразмерно голям натиск или неефективност на системите за убежище и прием

1. Съветът, въз основа на предложение на Комисията съгласно член 15, параграф 7, може да приеме незабавно решение посредством акт за изпълнение, в което се набелязват една или повече от мерките, посочени в член 16, параграф 2, които Агенцията трябва да предприеме в подкрепа на държава членка, и се изисква тази държавата членка да си сътрудничи с Агенцията при изпълнението на тези мерки, когато системата за убежище или прием на тази държава членка е станала неефективна до такава степен, че да има сериозни последици върху функционирането на ОЕСУ, и когато:
 - а) системата за убежище или прием на тази държава членка е подложена на несъразмерно голям натиск, който води до изключително сериозно и изискващо незабавни мерки натоварване за тази система, и тази държава членка не предприема достатъчни действия за справяне с този натиск, включително като не изисква оперативна и техническа помощ съгласно член 16, параграф 1, букви а), б) или в) или като не се съгласява с предложението на Агенцията да предостави такава помощ по собствена инициатива съгласно член 16, параграф 1, буква г); или
 - б) тази държава членка не се съобрази с препоръките на Комисията, посочени в член 15, параграф 5.

Съветът предава решенията, посочени в първа алинея, на Европейския парламент.

2. В срок от три работни дни, считано от датата на приемане на решението на Съвета по параграф 1, изпълнителният директор определя подробностите по практическото изпълнение на това решение на Съвета. Едновременно с това изпълнителният директор съставя оперативен план и го представя на съответната държава членка. Изпълнителният директор и съответната държава членка постигат съгласие по оперативния план в рамките на три работни дни от датата на представянето му.
3. Агенцията разполага необходимите експерти от резерва в областта на убежището, както и експерти от своя собствен персонал в съответствие с член 20, параграф 3. При необходимост Агенцията може да разположи допълнителни екипи за подкрепа в областта на убежището.
4. Засегнатата държава членка спазва решението на Съвета, посочено в параграф 1. За тази цел тя си сътрудничи с Агенцията и незабавно предприема необходимите действия, за да улесни изпълнението на това решение и практическото изпълнение на мерките, определени в същото решение и в оперативния план, без да се засягат нейните правомощия за вземането на решение по отделните молби за международна закрила.

5. За целите на настоящия член държавите членки предоставят за разполагане експертите от резерва в областта на убежището съгласно определеното от изпълнителния директор и не може да се позовават на извънредна ситуацията, посочена в член 19, параграф 3 или параграф 8. Приемащата държава членка не разполага експерти, които са част от нейния определен принос към резерва в областта на убежището.

Член 23

Техническо оборудване

1. Без да се засяга задължението на приемащата държава членка да предоставя инфраструктурата и нужното оборудване, които са необходими, за да може Агенцията да осигури изискваната оперативна и техническа помощ, Агенцията може да разполага в приемащата държава членка свое оборудване, включително по нейно искане, доколкото това оборудване може да бъде необходимо на екипите за подкрепа в областта на убежището и да допълва оборудването, което вече е предоставено от приемащата държава членка или други органи, служби и агенции на Съюза.
2. Агенцията може да придобива или да наема техническо оборудване с решение на изпълнителния директор в консултация с управителния съвет. Преди придобиването или наемането на техническо оборудване се прави задълбочен анализ на потребностите и на разходите спрямо ползите. Всеки разход свързан с такова придобиване или наемане се предвижда в бюджета на Агенцията в съответствие с финансовите правила, приложими към Агенцията.

3. Агенцията гарантира сигурността на своето собствено оборудване през целия жизнен цикъл на оборудването.

Член 24

Национално звено за контакт

Всяка държава членка определя национално звено за контакт за комуникация с Агенцията по всички въпроси, свързани с оперативната и техническата помощ, посочени в членове 16 и 22.

Член 25

Координиращ служител на Агенцията

1. Агенцията осигурява оперативното изпълнение на всички организационни аспекти, включително присъствието на членове на персонала на Агенцията, във връзка с разполагането на екипи за подкрепа в областта на убежището при оказването на оперативната и техническата помощ съгласно член 16 или 22.
2. Изпълнителният директор назначава един или няколко експерти от персонала на Агенцията, които да действат или да бъдат разположени като координиращи служители за целите на параграф 1. Изпълнителният директор уведомява приемащата държава членка за тези назначения.

3. Координиращият служител насърчава сътрудничеството и координацията между приемащата държава членка и участващите държави членки. В частност координиращият служител:
- а) действа като връзка между Агенцията, приемащата държава членка и експертите, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището, като предоставя помощ от името на Агенцията по всички въпроси, свързани с условията на разполагане на експертите;
 - б) следи за правилното изпълнение на оперативния план;
 - в) действа от името на Агенцията по всички аспекти на разполагането на екипите за подкрепа в областта на убежището и докладва на Агенцията за всички тези аспекти;
 - г) докладва на изпълнителния директор за случаите на незадоволително изпълнение на оперативния план.
4. Изпълнителният директор може да оправомощи координиращият служител да оказва съдействие за разрешаването на спорове относно изпълнението на оперативния план и разполагането на екипите за подкрепа в областта на убежището.
5. При изпълнението на своите задължения координиращият служител работи в тясно сътрудничество с компетентните национални органи и приема инструкции единствено от изпълнителния директор.

Член 26

Гражданска отговорност

1. Приемащата държава членка е отговорна в съответствие с националното си право за всяка вреда, причинена от експерти, които участват в екип за подкрепа в областта на убежището и изпълняват операции на нейна територия по време на техните операции.
2. При нанасяне на вреди вследствие на груба небрежност или на умишлено неправомерно поведение от страна на експерти, участващи в екип за подкрепа в областта на убежището, приемащата държава членка може да изиска от изпращащата държава членка или Агенцията да възстанови сумите, които е изплатила на пострадалите лица или на лица, упълномощени да получат такива суми от тяхно име.
3. Без да се засяга упражняването на нейните права спрямо трети лица, всяка държава членка се отказва от всички свои претенции към приемащата държава членка или всяка друга държава членка във връзка с претърпените от нея вреди, освен в случаите на груба небрежност или умишлено неправомерно поведение.
4. Всеки спор между държави членки или между държава членка и Агенцията във връзка с прилагането на параграфи 2 и 3 от този член, който не може да бъде решен чрез преговори между тях, се отнася от тях до Съда на ЕС в съответствие с член 273 от ДФЕС.

5. Без да се засяга упражняването на нейните права спрямо трети лица, Агенцията поема разходите за вреди, причинени на нейно оборудване по време на разполагане, освен в случаите на груба небрежност или умишлено неправомерно поведение.

Член 27

Наказателна отговорност

При разполагането на екип за подкрепа в областта на убежището, разположените експерти се считат за длъжностни лица на приемащата държава членка, що се отнася до всякакви наказуеми деяния, които биха могли да бъдат извършени срещу тях или от тях.

Член 28

Разходи

1. Агенцията поема разходите, направени от експерти, участващи в екипи за подкрепа в областта на убежището, по-специално:
- а) разходи, свързани с пътуването от изпращащата държава членка до приемащата държава членка, пътуването от приемащата държава членка до изпращащата държава и пътуването в рамките на приемащата държава членка за целите на разполагането;
 - б) разходи, свързани с ваксинациите;

- в) разходи, свързани с нуждите от специални застраховки;
- г) разходи, свързани с медицинското обслужване;
- д) дневните надбавки, включително разходи за настаняване;
- е) разходи, свързани с техническото оборудване на Агенцията.
- ж) разходи за експерти;
- з) разходи, свързани с транспорта, включително разходи по наемането на автомобили и всички свързани с това разходи като застраховки, гориво и такси за изминато разстояние;
- и) разходи за телекомуникации.

2. Управителният съвет изготвя подробни правила относно плащането на разходите на експерти в съответствие с параграф 1 и ги актуализира при необходимост.

Глава 7

Обмен на информация и защита на данните

Член 29

Системи за обмен на информация

1. Агенцията улеснява обмена с Комисията, държавите членки и, по целесъобразност, със съответните органи, служби и агенции на Съюза на информация, която е от значение за нейните задачи.

2. Агенцията, в сътрудничество с Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), създадена с Регламент (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета¹, разработва и управлява информационна система, посредством която може да се обменя класифицирана информация в съответствие с Решение 2013/488/ЕС на Съвета² и Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията³ и лични данни, както е посочено в членове 31 и 32 от настоящия регламент, с посочените в параграф 1 на настоящия член участници.

Член 30

Защита на данните

1. При обработването на лични данни Агенцията прилага Регламент (ЕС) 2018/1725.

¹ Регламент (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), за изменение на Регламент (ЕО) № 1987/2006 и Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 99).

² Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

³ Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

2. Управителният съвет предприема мерки за прилагането на Регламент (ЕС) 2018/1725 от Агенцията, включително мерки, свързани с назначаването на длъжностно лице на Агенцията за защита на данните. Тези мерки се предприемат след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните.
3. Без да се засягат членове 31 и 32, Агенцията може да обработва лични данни за необходимите административни цели, свързани с персонала.
4. Предаването на лични данни, обработени от Агенцията, и по-нататъшното предаване от страна на държави членки на лични данни, обработени в рамките на настоящия регламент, на органи на трети държави или на трети лица, включително на международни организации, се забраняват.
5. Чрез дерогация от параграф 4 Агенцията може да прехвърля, с информираното и свободно изразено съгласие на гражданин на трета държава, идентифициран единствено с цел провеждане на процедура по презаселване, пълното му име, информация относно процеса на процедурата по презаселване по отношение на него и информация относно резултатите от такава процедура по презаселване на съответните международни организации до степента, необходима за изпълнение на тази цел. Такива лични данни не се обработват допълнително за други цели и не подлежат на прехвърляне.

6. Когато експерти, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището, обработват лични данни съгласно инструкциите на приемащата държава членка по време на предоставянето на оперативна и техническа помощ на тази държава членка, се прилага Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 31

Цели на обработването на лични данни

1. Агенцията обработва лични данни само в необходимата степен и за следните цели:
- а) предоставяне на оперативна и техническа помощ в съответствие с член 16, параграф 2 и член 21, параграфи 2 и 3;
 - б) преглед на извадка от досиета по молби за убежище за целите на мониторинга, посочен в член 14;
 - в) улесняване на обмена на информация с компетентните национални органи, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европол или Евроюст в съответствие с член 37 и в рамките на информацията, получена при изпълнението на задачите, изброени в член 21, параграф 3, когато е необходимо за изпълнението на техните задачи съгласно съответните им мандати;

- г) анализиране на информацията относно положението в областта на убежището, както е посочено в член 5;
 - д) подпомагане на държавите членки в действията им в областта на презаселването.
2. Всяко обработване на лични данни спазва принципа на пропорционалност и е строго ограничено до личните данни, необходими за целите, посочени в параграф 1.
 3. Държавите членки или други органи, служби и агенции на Съюза, които предоставят на Агенцията лични данни, предават данни на Агенцията единствено за целите, посочени в параграф 1. Всяко обработване на запазени лични данни за цели, различни от посочените в параграф 1, е забранено.
 4. Към момента на предаване на лични данни държавите членки или други органи, служби и агенции на Съюза, които предоставят на Агенцията лични данни, могат да укажат възможни ограничения за достъп или ползване, при общи или специални условия, включително що се отнася до предаването, заличаването или унищожаването. Когато след предаването на лични данни стане ясно, че са необходими такива ограничения, държавите членки или съответните органи, служби и агенции на Съюза информират Агенцията за това. Агенцията се съобразява с тези ограничения.

Член 32

Обработване на лични данни за оказване на оперативна и техническа помощ и за целите на презаселване

1. Обработването от Агенцията на лични данни, събрани или предадени ѝ от държавите членки или от нейния собствен персонал при оказването на оперативна и техническа помощ на държавите членки и за целите на презаселване, е ограничено до следните данни на граждани на трети държави:
 - а) пълно име;
 - б) дата и място на раждане;
 - в) място на пребиваване или престой;
 - г) пол;
 - д) възраст;
 - е) националност;
 - ж) професия;
 - з) образование;
 - и) членове на семейството;

- й) дата и място на пристигане;
- к) пръстови отпечатъци;
- л) данни от портретна снимка; и
- м) статут по отношение на международната закрила.

2. Агенцията може да обработва посочените в параграф 1 лични данни, когато е необходимо за една от следните цели:

- а) за предприемане на оперативни и технически мерки съгласно член 16, параграф 2, букви а), б), в) ж) или з);
- б) за предаване на тези лични данни на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европол или Евроюст с цел изпълнение на техните задачи съгласно съответните им мандати и в съответствие с член 30;
- в) за предаване на тези лични данни на националните органи, отговарящи за убежището и имиграцията, и на други съответни служби, в съответствие с националното право, както и с националните правила и правилата на Съюза за защита на данните;
- г) за анализиране на информацията относно положението в областта на убежището съобразно посоченото в член 5;
- д) за подпомагане на държавите членки в действията им в областта на презаселването.

3. Когато е строго необходимо за оперативна или техническа мярка по член 16, параграф 2, буква в), или за целта, посочена в параграф 2, буква д) от настоящия член, Агенцията може във връзка с конкретен случай да обработва лични данни, необходими за преценката дали гражданин на трета държава отговаря на условията за международна закрила, както и лични данни, свързани със здравословното състояние или уязвимостта на гражданин на трета държава. Тези лични данни са достъпни само за служители, които в конкретния случай се нуждаят от познаване на тези данни. Тези служители трябва да опазят поверителния характер на тези данни. Такива лични данни не се обработват допълнително и не подлежат на прехвърляне.
4. Агенцията заличава личните данни веднага след като ги предаде на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европол или Евроюст или на компетентните национални органи или веднага след като те бъдат използвани за анализа на информацията относно положението в областта на убежището, както е посочено в член 5. При всички случаи срокът на съхранение на данните не надхвърля 30 дни от датата, на която Агенцията е събрала или получила тези лични данни. Агенцията анонимизира личните данни в анализа на информацията относно положението в областта на убежището, посочен в член 5.
5. Агенцията заличава личните данни, получени за целта, посочена в член 31, параграф 1, буква д), веднага след като вече не са необходими за целта, за която са получени, и във всеки случай не по-късно от 30 дни от датата, на която гражданинът на трета държава е презаселен.

6. Без да се засягат други права, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679, и в допълнение към информацията, посочена в член 13 от същия регламент, експертите, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището, които предават лични данни съгласно параграф 1 от настоящия член, предоставят на гражданите на трети държави, при събирането на техните лични данни, данните за връзка със съответния надзорен орган, отговарящ за мониторинга и прилагането на спазването на посочения регламент.

Член 33

Сътрудничество с Дания

Агенцията улеснява оперативното сътрудничество с Дания, включително обмена на информация и най-добри практики по въпроси, попадащи в нейната област на дейност.

Член 34

Сътрудничество с асоциирани държави

1. Агенцията е достъпна за участието на Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

2. Характерът, обхватът и начинът на участието на Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария в работата на Агенцията ще се определят от съответните договорености. Тези договорености включват разпоредби относно участието в инициативи на Агенцията, финансовите вноски, участието в заседанията на управителния съвет и персонала. По въпросите, свързани с персонала, договореностите са в съответствие с Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз („Правилника за длъжностните лица“) и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз (наричани по-нататък „Условията за работа“), установени с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 на Съвета¹.

Член 35

Сътрудничество с трети държави

1. По въпроси, свързани с нейните дейности, и в рамките на необходимото за изпълнението на своите задачи Агенцията улеснява и насърчава оперативното сътрудничество между държавите членки и трети държави в рамките на външната политика на Съюза, включително по отношение на защитата на основните права, и в сътрудничество с ЕСВД. Агенцията и държавите членки утвърждават и спазват норми и стандарти, които са част от правото на Съюза, включително когато извършват дейности на територията на трети държави.

¹ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

2. Агенцията може да си сътрудничи с органите на трети държави, компетентни по въпросите, обхванати от настоящия регламент, с подкрепата на делегациите на Съюза и в координация с тях, по-специално с цел утвърждаване на стандартите на Съюза в областта на убежището, оказване на помощ на трети държави по отношение на експертния опит и изграждането на капацитет на техните собствени системи за убежище и прием и изпълнение на регионални програми за развитие и защита и други действия. Агенцията може да извършва такова сътрудничество в рамките на работните договорености, сключени с тези органи в съответствие с правото и политиката на Съюза. Управителният съвет взема решение относно тези работни договорености, които подлежат на предварително одобрение от Комисията. Агенцията информира Европейския парламент и Съвета преди сключването на работни договорености.
3. В рамките на сътрудничеството с трети държави Агенцията може да подпомага държава членка при прилагането на схеми за презаселване по искане на тази държава членка.
4. В рамките на външната политика на Съюза, по целесъобразност Агенцията участва в прилагането на международни споразумения, сключени между Съюза и трети държави, в областите, обхванати от настоящия регламент.

5. Агенцията може да получава финансиране от Съюза съгласно разпоредбите на съответните инструменти, които подкрепят външната политика на Съюза. Агенцията може да стартира и финансира проекти за техническа помощ в трети държави в областите, обхванати от настоящия регламент.
6. Агенцията информира Европейския парламент относно дейностите, провеждани съгласно настоящия член, посредством своя годишен доклад относно положението в областта на убежището в Съюза, посочен в член 69. Този доклад включва и оценка на сътрудничеството с трети държави.

Член 36

Служители за връзка в трети държави

1. Агенцията може да разполага експерти от своя персонал като служители за връзка. Служителите за връзка се ползват с възможно най-високата степен на защита при изпълнението на задълженията си в трети държави. Служителите за връзка се разполагат само в трети държави, в които практиките в областта на управлението на миграцията и убежището съответстват на неотменими стандарти за правата на човека.
2. В рамките на външната политика на Съюза при разполагането на служители за връзка се дава приоритет на онези трети държави, за които при анализ на информацията относно положението им в областта на убежището, посочен в член 5, е установено, че представляват страни на произход или на транзитно преминаване по отношение на миграцията, имаща отношение към убежището. Разполагането на служителите за връзка се одобрява от управителния съвет.

3. Задачите на служителите за връзка включват, в съответствие с правото на Съюза и при пълно спазване на основните права, установяване и поддържане на контакти с компетентните органи на третата държава, в която са разположени, с оглед събиране на информация, допринасяне за установяването на отчитащо нуждата от защита управление на миграцията и по целесъобразност улесняване на достъпа до законни маршрути до Съюза за лица, които се нуждаят от защита, включително чрез презаселване. Служителите за връзка работят в тясна координация с делегациите на Съюза, и когато е целесъобразно, с международни организации и органи, по-конкретно ВКБООН.
4. Решението на Агенцията да се разположат служители за връзка в трети държави се взема след получаването на предварително становище от Комисията. Европейският парламент бива информиран съответно за тези дейности изчерпателно и незабавно.

Член 37

Сътрудничество с органи, служби и агенции на Съюза

1. Агенцията си сътрудничи с органи, служби и агенции на Съюза и с агенции, които извършват дейности, свързани с нейната област на дейност, по-специално органите, службите и агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи, които са компетентни по въпросите, обхванати от настоящия регламент.

2. Сътрудничеството, посочено в параграф 1, се осъществява след предварително одобрение от Комисията в рамките на работните договорености, сключени с органите, службите и агенциите на Съюза, посочени в същия параграф. Агенцията уведомява Европейския парламент и Съвета за всяка такава работна договореност.
3. Със сътрудничеството, посочено в параграф 1, се създават полезни взаимодействия между съответните органи, служби и агенции на Съюза и се избягва дублиране на работата, извършвана от всеки орган, служба или агенция на Съюза съгласно техните мандати.

Член 38

Сътрудничество с ВКБООН и други международни организации

Агенцията си сътрудничи с международни организации, особено с ВКБООН, в областите, уредени с настоящия регламент, в рамките на работни договорености, сключени с такива организации, в съответствие с Договорите и правните актове, определящи компетенциите на тези организации. Управителният съвет взема решение относно работните договорености, които подлежат на предварително одобрение от Комисията. Агенцията уведомява Европейския парламент и Съвета за всяка такава работна договореност.

Глава 8

Организация на агенцията

Член 39

Административна и управленска структура

Административната и управленска структура на Агенцията се състои от:

- а) управителен съвет, който изпълнява функциите, определени в член 41;
- б) изпълнителен директор, който изпълнява отговорностите, определени в член 47;
- в) заместник изпълнителен директор, както е посочено в член 48;
- г) служител по въпросите на основните права, както е посочено в член 49; и
- д) консултативен форум, както е посочено в член 50.

Член 40

Състав на Управителния съвет

1. Управителният съвет се състои от по един представител от всяка държава членка и двама представители на Комисията. Всеки от тези представители има право на глас.
2. В управителния съвет участва един представител на ВКБООН. Този представител няма право на глас.
3. Всеки член на управителния съвет има заместник. Един заместник представлява един член на управителния съвет в негово отсъствие.
4. Членовете на управителния съвет и техните заместници се назначават въз основа на техните познания и опит в областта на убежището, като се вземат предвид съответните им управленски, административни и бюджетни умения. Всички участващи страни се стремят да постигнат балансирано представителство на мъжете и жените в състава на управителния съвет.
5. Мандатът на членовете на управителния съвет е четиригодишен. Този мандат може да бъде подновяван. След изтичане на мандата им или в случай на подаване на оставка членовете остават на длъжността си, докато мандатът им не бъде подновен или те не бъдат заменени.

Член 41

Функции на управителния съвет

1. Управителният съвет дава обща насоченост на дейностите на Агенцията и гарантира, че Агенцията изпълнява задачите си. По-специално управителният съвет:
 - а) приема годишния бюджет на Агенцията с мнозинство от две трети от членове си, имащи право на глас, и изпълнява други функции във връзка с бюджета на Агенцията съгласно глава 9;
 - б) приема консолидиран годишен доклад за дейността на Агенцията, до 1 юли всяка година го изпраща на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и го оповестява публично;
 - в) приема финансовите правила, приложими за Агенцията в съответствие с член 56;
 - г) взема всички решения относно упражняването на мандата на Агенцията, установени в настоящия регламент;
 - д) приема стратегия за борба с измамите, която трябва да бъде пропорционална на риска от измами, като се отчитат разходите и ползите от мерките, които ще бъдат въведени като част от тази стратегия;

- е) приема правила за предотвратяването и управлението на конфликти на интереси по отношение на своите членове;
- ж) приема и редовно актуализира планове за комуникация и разпространение на информация, посочени в член 2, параграф 2, въз основа на анализ на потребностите;
- з) приема свой правилник за дейността;
- и) в съответствие с параграф 2 упражнява по отношение на персонала на Агенцията правомощията, предоставени на органа по назначаването съгласно Правилника за длъжностните лица, както и правомощията, предоставени на органа, оправомощен да сключва трудови договори, съгласно Условието за работа („ правомощия на органа по назначаването“);
- й) приема необходимите правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица и Условието за работа в съответствие с член 110 от Правилника за персонала;
- к) назначава изпълнителния директор и заместник изпълнителния директор, упражнява дисциплинарна власт спрямо тях и при необходимост удължава срока на мандата им или ги отстранява от длъжност в съответствие с членове 46 или 48, според случая;

- л) назначава служителя по въпросите на основните права при условията на Правилника за длъжностните лица и на Условията за работа измежду подбрани кандидати, предложени от изпълнителния директор;
- м) назначава счетоводител при условията на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа, който е напълно независим при изпълнение на функциите си;
- н) приема годишен доклад относно положението в областта на убежището в Съюза в съответствие с член 69;
- о) взема всички решения относно разработването на информационните системи, предвидени в настоящия регламент, включително посочения в член 9, параграф 2, буква б) информационен портал;
- п) приема подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001 в съответствие с член 63 от настоящия регламент;
- р) предприема мерки за прилагането на Регламент (ЕС) № 2018/1725 от Агенцията, включително мерки, свързани с назначаването на длъжностно лице на Агенцията за защита на данните.
- с) приема политиката на Агенцията по отношение на персонала в съответствие с член 60;
- т) всяка година приема програмния документ на Агенцията в съответствие с член 42;

- у) взема всички решения относно създаването на вътрешните структури на Агенцията и, когато е необходимо, относно тяхното изменение;
- ф) осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, направени вследствие на вътрешни или външни одитни доклади и оценки, както и вследствие на разследвания на Европейската служба за борба с измамите (OLAF);
- х) приема оперативните стандарти, показателите, насоките и най-добрите практики, разработени от Агенцията в съответствие с член 13, параграф 2;
- ц) одобрява указанията относно информацията за страните на произход и всяко преработване или актуализация на тези указания в съответствие с член 11, параграфи 2 и 4;
- ч) приема решение за установяване на обща методика за механизма за мониторинг, посочен в член 14;
- ш) приема програмата за мониторинг на оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ в съответствие с член 15, параграф 1;
- щ) приема препоръките вследствие на мониторинга в съответствие с член 15, параграф 4;

- аа) взема решение за профилите и общия брой на експертите, които трябва да бъдат предоставени на разположение за екипите за подкрепа в областта на убежището и за резерва в областта на убежището, в съответствие с член 19, параграфи 2 и 6;
- аб) приема стратегия за отношенията с трети държави или международни организации по въпроси от компетентността на Агенцията, както и работна договореност с Комисията за нейното изпълнение;
- ав) разрешава и одобрява сключването на работни договорености в съответствие с членове 35, 37 и 38.

2. На основание член 2, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица и член 6 от Условието за работа, управителният съвет приема в съответствие с член 110 от Правилника за длъжностните лица решение за делегиране на изпълнителния директор на съответните правомощия на органа по назначаването и за определяне на условията, при които делегирането на правомощия на органа по назначаването може да бъде преустановено. Изпълнителният директор има право от своя страна да делегира правомощията на органа по назначаването на други лица.

Ако изключителни обстоятелства го налагат, управителният съвет може чрез решение временно да преустанови правомощията на орган по назначаването, делегирани на изпълнителния директор, както и тези, които изпълнителният директор е делегирал на други лица, и да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на служител, различен от изпълнителния директор.

3. Управителният съвет може да създаде неголям изпълнителен съвет, който да подпомага на него и на изпълнителния директор при изготвянето на решенията, програмите и дейностите, които трябва да бъдат приети от управителния съвет. Когато е необходимо, изпълнителният съвет може да приема определени временни неотложни решения от името на управителния съвет, по-специално по въпроси, свързани с административното управление. Изпълнителният съвет не взема решения, за които се изисква мнозинство от две трети или три четвърти от членовете на управителния съвет. Управителният съвет може да делегира определени ясно формулирани задачи на изпълнителния съвет, по-специално ако това подобрява ефикасността на Агенцията. Управителния съвет не може да делегира на изпълнителния съвет задачи, свързани с решения, за които се изисква мнозинство от две трети или три четвърти от членовете на управителния съвет. За целите на създаването на изпълнителния съвет управителният съвет приема свой правилник за дейността. Този правилник за дейността урежда по-специално състава и функциите на изпълнителния съвет.

Член 42

Многогодишно програмиране и годишни работни програми

1. Управителният съвет изпраща на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията не по-късно от 31 януари всяка година работен вариант на програмния документ, съдържащ многогодишното програмиране и годишното програмиране, въз основа на проект, представен от изпълнителния директор. Управителният съвет изпраща също така всички следващи актуализирани работни варианти на програмния документ на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.

До 30 ноември всяка година управителният съвет приема с мнозинство от две трети от членовете си, имащи право на глас, програмния документ като взема предвид становището на Комисията и, що се отнася до многогодишното програмиране, след консултация с Европейския парламент. Управителният съвет изпраща програмния документ на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.

Програмният документ става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза и, ако е необходимо, се коригира съответно.

2. В многогодишното програмиране е представено общото стратегическо програмиране в средносрочен и дългосрочен план, включително целите, очакваните резултати и показателите за изпълнението. В многогодишното програмиране се съдържа също програмиране на ресурсите, включително на многогодишния бюджет и броя на служителите.

В многогодишното програмиране са определени стратегическите области за намеса и се обяснява какво трябва да се направи, за да се постигнат поставените там цели. Многогодишното програмиране съдържа стратегията за отношенията с трети държави или международни организации, посочени съответно в членове 35 и 38, и действията, свързани с тази стратегия, и посочва свързаните с нея ресурси.

Многогодишното програмиране се осъществява посредством годишни работни програми. Многогодишното програмиране се актуализира всяка година и при необходимост, най-вече в отговор на констатациите в оценката по член 70.

3. Годишната работна програма съдържа подробни цели и очаквани резултати, включително показатели за изпълнението. В годишната работна програма се описват също така действията, които ще бъдат финансирани, и се посочват финансовите и човешките ресурси, определени за всяка дейност, в съответствие с принципите на бюджетирането и управлението по дейности. Годишната работна програма е съгласувана с многогодишното програмиране, посочено в параграф 2. В годишната работна програма се посочват ясно добавените, променените или отменените задачи в сравнение с предходната финансова година.
4. Управителният съвет внася изменения в годишната работна програма, ако на Агенцията бъде възложена нова задача.

Всяко съществено изменение на годишната работна програма се приема по същата процедура като първоначалната годишна работна програма. Управителният съвет може да делегира на изпълнителния директор правомощие за внасяне на несъществени изменения в годишната работна програма.

Член 43

Председател на управителния съвет

1. Управителният съвет избира председател и заместник-председател от своите членове с право на глас. Председателят и заместник-председателят се избират с мнозинство от две трети от членовете на управителния съвет с право на глас.

Заместник-председателят автоматично замества председателя, ако председателят е възпрепятстван да изпълнява задълженията си.

2. Мандатът на председателя и на заместник-председателя е четиригодишен и може да бъде подновен веднъж. Ако обаче по време на мандата им те престанат да бъдат членове на управителния съвет, мандатът се прекратява автоматично на същата дата.

Член 44

Заседания на управителния съвет

1. Председателят свиква заседанията на управителния съвет.
2. Изпълнителният директор участва в разискванията на управителния съвет без право на глас.

3. Представителят на ВКБООН не участва в заседанията, когато управителният съвет упражнява функциите, предвидени в член 41, параграф 1, букви д), е), и), й), к), п), с), т), у) или ф) или в член 41, параграф 2, както и когато управителният съвет взема решения за предоставянето на финансови средства за финансиране на дейности на ВКБООН, както е предвидено в член 52, за да се позволи на Агенцията да използва неговия експертен опит.
4. Управителният съвет провежда най-малко две редовни заседания годишно. Освен това управителният съвет заседава по инициатива на своя председател, по искане на Комисията или по искане на една трета от своите членове.
5. Управителният съвет може да покани на своите заседания като наблюдател всяко лице, чието мнение може да бъде от интерес.
6. Към Дания се отправя покана да изпрати представител да присъства на заседанията на управителния съвет.
7. По време на заседанията членовете на управителния съвет и техните заместници могат да бъдат подпомагани от съветници или експерти при спазване на правилника за дейността на управителния съвет.
8. Агенцията осигурява секретариата на управителния съвет.

Член 45

Правила за гласуване в управителния съвет

1. Освен ако не е предвидено друго, управителният съвет взема решенията си с абсолютно мнозинство от своите членове с право на глас.
2. Всеки член с право на глас разполага с един глас. При отсъствието на член с право на глас заместникът му може да упражни неговото право на глас.
3. Председателят участва в гласуването.
4. Изпълнителният директор не участва в гласуването.
5. Представителите на държавите членки, които не участват в пълна степен в достиженията на правото на Съюза в областта на убежището, не гласуват, когато управителният съвет трябва да приеме оперативни стандарти, показатели, насоки или най-добри практики, които се отнасят изключително до инструмент на Съюза в областта на убежището, от който държавите членки, представлявани от тях, не са обвързани.
6. Правилникът за дейността на управителния съвет определя по-подробно условията и реда за гласуване, по-специално условията, при които даден член може да действа от името на друг член.

Член 46

Изпълнителен директор

1. Изпълнителният директор е член на персонала и се назначава като срочно нает служител на Агенцията съгласно член 2, буква а) от Условията за работа.
2. Комисията предлага най-малко трима кандидати за длъжността изпълнителен директор въз основа на списък, който се изготвя след публикуване на обявата за длъжността в *Официален вестник на Европейския съюз* и, когато е целесъобразно, в други печатни средства или на интернет страници.
3. Управителният съвет назначава изпълнителния директор въз основа на личните му качества, документиран административни и ръководни умения на високо равнище и на неговия професионален опит на високопоставена длъжност в областта на миграцията и убежището. Преди да бъде назначен изпълнителният директор, предложените от Комисията кандидати се поканват да направят изявление пред компетентната(ите) комисия(и) на Европейския парламент и да отговорят на въпросите, поставени от членовете на комисията(ите).

След изявлението Европейският парламент приема становище, в което се излагат неговите възгледи, и може да посочи предпочитан кандидат.

Управителният съвет назначава изпълнителния директор, като взема предвид становището на Европейския парламент, посочено във втора алинея.

Ако управителният съвет вземе решение да назначи кандидат, различен от този, който Европейският парламент е посочил като предпочитан от него, управителният съвет информира писмено Европейския парламент и Съвета за начина, по който е взел предвид становището на Европейския парламент.

За целите на сключване на договора с изпълнителния директор Агенцията се представлява от председателя на управителния съвет.

4. Мандатът на изпълнителния директор е петгодишен. Преди изтичането на този срок Комисията прави оценка, при която взема предвид оценката на резултатите от работата на изпълнителния директор и бъдещите задачи и предизвикателства пред Агенцията.
5. По предложение на Комисията, в което се взема предвид оценката, посочена в параграф 4, управителният съвет може еднократно да удължи мандата на изпълнителния директор за не повече от пет години.

6. Управителният съвет уведомява Европейския парламент, ако възнамерява да удължи мандата на изпълнителния директор. В срок от един месец преди удължаването изпълнителният директор може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната(ите) комисия(и) на Европейския парламент и да отговори на въпроси, поставени от членовете на комисията(ите).
7. Изпълнителен директор, чийто мандат е бил удължен, не участва в друга процедура по подбор за същата длъжност в края на целия период.
8. Изпълнителният директор може да бъде отстранен от длъжност единствено с решение на управителния съвет по предложение на Комисията.
9. Управителният съвет взема решения относно назначаването, удължаването на мандата и отстраняването от длъжност на изпълнителния директор с мнозинство от две трети от своите членове с право глас.

Член 47

Отговорности на изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор ръководи Агенцията. Изпълнителният директор се отчита за действията си пред управителния съвет.

2. Без да се засягат правомощията на Комисията и управителния съвет, изпълнителният директор е независим при изпълнението на своите задължения и не търси, нито приема инструкции от никое правителство, институция, лице или друг орган.
3. Изпълнителният директор докладва на Европейския парламент относно изпълнението на своите задължения, когато бъде поканен да направи това. Съветът може да покани изпълнителния директор да докладва за изпълнението на своите задължения.
4. Изпълнителният директор е законният представител на Агенцията.
5. Изпълнителният директор отговаря за изпълнението на задачите, които са поставени на Агенцията съгласно настоящия регламент. По-конкретно, изпълнителният директор отговаря за:
 - а) текущото управление на Агенцията;
 - б) изпълнението на решенията, приети от управителния съвет;
 - в) изготвянето на програмните документи, посочени в член 42, и предаването им на управителния съвет след консултация с Комисията;
 - г) изпълнението на програмните документи, посочени в член 42, и докладването пред управителния съвет за тяхното изпълнение;

- д) изготвянето на консолидираните годишни доклади за дейностите на Агенцията и представянето им на управителния съвет за приемане;
- е) изготвянето на план за действие въз основа на заключенията от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и въз основа на разследвания на OLAF, и представяне на доклади за напредъка два пъти годишно пред Комисията и редовно пред управителния съвет и, ако е приложимо, пред изпълнителния съвет;
- ж) без да се засягат правомощията на OLAF за водене на разследвания, защитаването на финансовите интереси на Съюза чрез прилагане на превантивни мерки срещу измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки, чрез възстановяване на недължимо платени суми при установени нередности и, когато е целесъобразно, чрез налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции;
- з) изготвянето на стратегия на Агенцията за борба с измамите и представянето ѝ на управителния съвет за одобрение;
- и) изготвянето на проект на финансовите правила, приложими по отношение на Агенцията;
- й) изготвянето на проекти на декларации за разчета на приходите и разходите на Агенцията в съответствие с член 53 и изпълнението на нейния бюджет;

- к) упражняването на правомощията, предвидени в член 60, по отношение на персонала на Агенцията;
- л) вземането на всички решения относно управлението на информационните системи, предвидени в настоящия регламент, включително посочения в член 9, параграф 2, буква б) информационен портал;
- м) вземането на всички решения относно управлението на вътрешните структури на Агенцията;
- н) изготвянето на доклади за ситуацията в трети държави, както е посочено в член 9;
- о) предаването на общия анализ и указанията на управителния съвет в съответствие с член 11, параграф 2;
- п) създаването на екипи от експерти за целите на членове 14 и 15, които се състоят от експерти от собствения персонал на Агенцията, от Комисията и при необходимост – от държавите членки, а като наблюдатели — от ВКБООН;
- р) започването на мониторинг в съответствие с член 15, параграф 2;
- с) предаването в контекста на мониторинга на заключения и проекти на препоръки на съответната държава членка и впоследствие на управителния съвет в съответствие с член 15, параграфи 3 и 4;
- т) докладване на управителния съвет и на Комисията в съответствие с член 4, параграф 5;

- у) оценяването, одобряването и координирането на исканията за оперативна и техническа помощ в съответствие с член 16, параграф 1 и член 20;
- ф) гарантирането на изпълнението на оперативни планове, посочен в член 18;
- х) осигуряване на координиране с Комисията и други съответни органи, служби и агенции на Съюза на дейностите на Агенцията в екипите за съдействие в управлението на миграцията в съответствие с член 21, параграф 1;
- ц) гарантирането на изпълнението на решенията на Съвета, както е посочено в член 22, параграф 2;
- ч) вземането на решение, след консултации с управителния съвет, за придобиването или наемането на техническо оборудване в съответствие с член 23, параграф 2;
- ш) предлагането на подбрани кандидати за назначаване като служител по въпросите на основните права в съответствие с член 49, параграф 1;
- щ) назначаването на координиращ служител на Агенцията в съответствие с член 25, параграф 2.

Член 48

Заместник изпълнителен директор

1. Заместник-изпълнителният директор подпомага изпълнителния директор при управлението на Агенцията и при изпълнението на задачите, посочени в член 47, параграф 5. Когато изпълнителният директор отсъства или е възпрепятстван, той се замества от заместник изпълнителния директор.
2. Управителният съвет назначава заместник изпълнителния директор по предложение на изпълнителния директор. Заместник изпълнителният директор се назначава въз основа на личните му качества, подходящи административни и ръководни умения и съответен професионален опит в областта на убежището. Изпълнителният директор предлага най-малко трима кандидати за длъжността заместник изпълнителен директор. Управителният съвет има правомощието по предложение на изпълнителния директор да удължи мандата на заместник изпълнителния директор или да го освободи от длъжност. По отношение на заместник изпълнителния директор се прилага *mutatis mutandis* член 46, параграфи 1, 4, 7 и 9.

Член 49

Служител по въпросите на основните права

1. Управителният съвет назначава служител по въпросите на основните права от подбрани кандидати, предложени от изпълнителния директор. Служителят по въпросите на основните права притежава необходимата квалификация и опит в областта на основните права и убежището.
2. При изпълнението на задълженията си служителят по въпросите на основните права е независим и се отчита пряко пред управителния съвет.
3. Служителят по въпросите на основните права отговаря за осигуряването на съответствие с основните права във всички дейности на Агенцията и за насърчаването на зачитането от страна на Агенцията на основните права. Служителят по въпросите на основните права отговаря и за прилагането на механизма за подаване на жалби, посочен в член 51.
4. Служителят по въпросите на основните права сътрудничи на консултативния форум.

5. Със служителя по въпросите на основните права се провеждат консултации, *inter alia*, относно оперативните планове, както е посочено в член 18, оценката на оперативната и техническата помощ на Агенцията, кодекса за поведение, посочен в член 58, и европейския учебен план в областта на убежището, посочен в член 8, параграф 3. Служителят по въпросите на основните права има достъп до цялата информация, отнасяща се до зачитането на основните права във връзка с всички дейности на Агенцията, включително чрез организиране на посещения със съгласието на съответната държава членка на места, където Агенцията извършва оперативни дейности.

Член 50

Консултативен форум

1. Агенцията поддържа тесен диалог със съответните организации на гражданското общество и съответните компетентни органи, работещи в областта на политиката за убежище на местно, регионално, национално равнище, на равнището на Съюза или на международно равнище. За тази цел Агенцията създава консултативен форум.
2. Консултативният форум представлява механизъм за обмен на информация и споделяне на знания. Консултативният форум осигурява тесен диалог между Агенцията и съответните организации и органи, посочени в параграф 1.

3. Агенцията отправя покана към Агенцията на Европейския съюз за основните права, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, ВКБООН и други съответни организации и органи, посочени в параграф 1, да станат членове на консултативния форум.

По предложение на изпълнителния директор управителният съвет взема решение за състава на консултативния форум, включително на групи за консултация, сформирани на тематичен или географски принцип, и за реда и условията на предаване на информация на консултативния форум. След консултация с управителния съвет и изпълнителния директор консултативният форум установява своите методи на работа, включително работни групи, сформирани на тематичен или географски принцип, когато това се счита за необходимо и полезно.

4. Консултативният форум съветва изпълнителния директор и управителния съвет по въпроси, свързани с убежището, в съответствие с конкретните нужди на Агенцията в областите, набелязани като приоритет за нейната работа.

5. По-специално, консултативният форум:

- а) отправя предложения към управителния съвет относно годишното и многогодишното програмиране, посочени в член 42;
- б) осигурява обратна връзка към управителния съвет и отправя предложения за последващи мерки по отношение на годишния доклад относно положението в областта на убежището в Съюза, посочен в член 69; и

- в) уведомява изпълнителния директор и управителния съвет за заключенията и препоръките от конференции, семинари и заседания, както и за констатациите от проучвания и работа на място, извършена от организациите или органите — членове на консултативния форум, която е от значение за работата на Агенцията.
6. С консултативния форум се провеждат консултации относно подготвянето, приемането и прилагането на стратегията за основните права, посочена в член 57, параграф 3, и кодекса за поведение, посочен в член 58, създаването на механизма за подаване на жалби, посочен в член 51, и европейския учебен план в областта на убежището, посочен в член 8, параграф 3.
7. Консултативният форум заседава в пълен състав поне веднъж годишно и при необходимост организира заседания на групи за консултация, сформирани на тематичен или географски принцип.

Член 51

Механизъм за подаване на жалби

1. Агенцията създава механизъм за подаване на жалби, за да гарантира зачитането на основните права при всички дейности на Агенцията.

2. Всяко лице, което е пряко засегнато от действията на експерт, участващ в екип за подкрепа в областта на убежището и което счита, че основните му права са нарушени в резултат на тези действия, или всяка страна, която представлява такова лице, може да подаде писмена жалба до Агенцията.
3. Допустими са само обосновани жалби, в които се посочват конкретни нарушения на основните права. Жалби, с които се оспорва решение на национален орган по отделна молба за международна закрила, са недопустими. Анонимни, целящи злоупотреба, злонамерени, явно необосновани, целящи единствено увреждане, хипотетични или неточни жалби също са недопустими.
4. Служителят по въпросите на основните права отговаря за разглеждането на жалбите, получени от Агенцията, в съответствие с правото на добра администрация. За целта служителят по въпросите на основните права:
 - а) разглежда допустимостта на жалбата;
 - б) регистрира допустимите жалби;
 - в) препраща всички регистрирани жалби до изпълнителния директор;
 - г) препраща жалбите, засягащи експерти, участващи в екип за подкрепа в областта на убежището, до изпращащата държава членка;

- д) информира за жалбата съответния орган или институция, компетентна по въпросите на основните права в съответната държава членка; и
- е) регистрира и гарантира предприемането на последващи действия от страна на Агенцията или на съответната държава членка.

5. В съответствие с правото на добра администрация, когато жалбата е допустима, жалбоподателят се уведомява, че жалбата е регистрирана, че започва нейната оценка и че може да очаква отговор веднага след като същият е налице. Когато жалба е препратена на национален орган или институция, на жалбоподателя се предоставят данните за контакт с този орган или институция. Когато жалбата е недопустима, жалбоподателят се уведомява относно основанията за недопустимост и ако е възможно, му се предоставя информация относно други начини за решаване на неговия проблем. Всички решения са в писмена форма и се мотивират.
6. В случай на регистрирана жалба по отношение на служител на Агенцията изпълнителният директор, след консултация със служителя по въпросите на основните права, осигурява предприемането на подходящи последващи мерки, включително дисциплинарни мерки, ако е необходимо. В рамките на определен график изпълнителният директор съобщава на служителя по въпросите на основните права за направените констатации и последващите действия, предприети от Агенцията в отговор на жалбата, включително всякакви дисциплинарни мерки.

7. В случай че жалбата е свързана с въпроси на защитата на данните, изпълнителният директор привлича за участие длъжностното лице за защита на данните на Агенцията. Служителят по въпросите на основните права и длъжностното лице за защита на данните изготвят в писмен вид меморандум за разбирателство, в който се конкретизира разпределението на задачите и начина, по който те си сътрудничат по отношение на получените жалби.
8. В случай на жалба по отношение на експерт на държава членка, включително командировани национални експерти, изпращащата държава членка гарантира предприемането на подходящи последващи действия, включително дисциплинарни мерки, ако е необходимо, или други мерки в съответствие с националното право. Изпращащата държава членка докладва впоследствие на служителя по въпросите на основните права относно констатациите и последващите действия във връзка с жалбата в рамките на определен срок и ако е необходимо — на определени интервали от време след това. Агенцията проследява развитието на въпроса, когато не е получен доклад от съответната държава членка.
9. Ако се установи, че даден експерт, изпратен от държава членка, включително командировани национални експерти, е нарушил основни права или не е изпълнил задължения за международна закрила, изпълнителният директор отправя искане към държавата членка да отстрани незабавно този експерт или командирования национален експерт от дейностите на Агенцията. Ако се установи, че експерт изпратен от Агенцията, е нарушил основни права или не е изпълнил задължения за международна закрила, изпълнителният директор отстранява този експерт от дейностите на Агенцията.

10. Служителят по въпросите на основните права докладва на изпълнителния директор и на управителния съвет относно констатациите и последващите действия, предприети от Агенцията и съответните държави членки във връзка с жалба. Агенцията включва информацията относно механизма за подаване на жалби в годишния си доклад относно положението в областта на убежището в Съюза, посочен в член 69.
11. Агенцията, включително служителят по въпросите на основните права, третира и обработва всички лични данни, съдържащи се в жалбата, в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725. Държавите членки третират и обработват всички лични данни, съдържащи се в жалбата, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 или Директива (ЕС) 2016/680, според случая. Счита се, че с подаването на жалбата жалбоподателят се съгласява неговите лични данни да бъдат обработвани от Агенцията и служителя по въпросите на основните права по смисъла на член 5, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2018/1725. За да се защитят интересите на жалбоподателите, служителя по въпросите на основните права обработва поверително жалбите в съответствие с националното право и правото на Съюза, освен ако жалбоподателят се откаже изрично от своето право на поверителност. Счита се, че жалбоподателят, който се отказва от своето право на поверителност, се съгласява служителят по въпросите на основните права или Агенцията да разкрие, когато е необходимо, неговата самоличност пред компетентните органи или институции във връзка с предмета на жалбата.

Глава 9

Финансови разпоредби

Член 52

Бюджет

1. За всяка финансова година, която съвпада с календарната година, се изготвя разчет на приходите и разходите на Агенцията, като те се вписват в нейния бюджет.
2. Бюджетът на Агенцията е балансиран по отношение на приходите и разходите.
3. Без да се засягат други ресурси, приходите на Агенцията включват:
 - а) участие от Съюза, вписана в общия бюджет на Съюза;
 - б) финансиране от Съюза чрез непряко управление или под формата на *ad hoc* безвъзмездни средства в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията, и с разпоредбите на съответните инструменти за подкрепа на политиките на Съюза;
 - в) всички доброволни финансови вноски от държавите членки;

- г) всички вноски от асоциираните държави;
 - д) таксите, получени за публикации и за всяка услуга, предоставена от Агенцията.
4. Разходите на Агенцията включват възнаграждението на персонала, административните и инфраструктурните разходи, както и оперативните разходи.

Член 53

Изготвяне на бюджета

1. Всяка година изпълнителният директор изготвя предварителен проект на декларация за разчета на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година, включващ щатното разписание, и го изпраща на управителния съвет.
2. Въз основа на предварителния проект на декларация за разчета на приходите и разходите, посочен в параграф 1, управителният съвет приема проект на декларация за разчета на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година.
3. Проектът на декларация за разчета на приходите и разходите на Агенцията, посочен в параграф 2, се изпраща на Комисията, Европейския парламент и Съвета до 31 януари всяка година.

4. Комисията изпраща декларацията за разчета на бюджетния орган заедно с проекта за общ бюджет на Съюза.
5. Въз основа на декларацията за разчета Комисията вписва в проекта за общ бюджет на Съюза прогнозите, които счита за необходими за щатното разписание и за размера на участието от Съюза за сметка на общия бюджет, който Комисията представя пред бюджетния орган в съответствие с членове 313 и 314 от ДФЕС.
6. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за участието от Съюза, предназначена за Агенцията.
7. Бюджетният орган приема щатното разписание на Агенцията.
8. Управителният съвет приема бюджета на Агенцията. Бюджетът на Агенцията става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза. При необходимост бюджетът на Агенцията се коригира съответно.
9. За всички строителни проекти, които биха могли да имат значително отражение върху бюджета на Агенцията, се прилага Делегиран регламент (ЕС) 2019/715.

Член 54

Изпълнение на бюджета

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.
2. Всяка година изпълнителният директор изпраща на бюджетния орган цялата информация, свързана с резултатите от процедурите по оценка.

Член 55

Представяне на отчетите и освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

1. До 1 март на финансовата година N+1 счетоводителят на Агенцията изпраща междинните отчети за финансовата година N на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата.
2. До 31 март на с финансовата година N+1 Агенцията изпраща доклада за бюджетното и финансовото управление за финансовата година N на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата.

До 31 март на финансовата година N+1 счетоводителят на Комисията изпраща на Сметната палата междинните отчети на Агенцията за финансовата година N, консолидирани с отчетите на Комисията.

3. След като получи забележките на Сметната палата по междинните отчети на Агенцията съгласно член 246 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹, изпълнителният директор изготвя окончателните отчети на Агенцията на своя отговорност и ги предава на управителния съвет за становище.
4. Управителният съвет дава становище по окончателните отчети на Агенцията за финансова година N.
5. До 1 юли на финансовата година N+1 изпълнителният директор изпраща на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата окончателните отчети за финансовата година N заедно със становището на управителния съвет.
6. Окончателните отчети за финансовата година N се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* до 15 ноември на финансовата година N +1.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

7. Изпълнителният директор изпраща на Сметната палата отговор на нейните забележки до 30 септември на финансовата година N +1. Изпълнителният директор изпраща този отговор и на управителния съвет.
8. Изпълнителният директор представя на Европейския парламент, по негово искане, всякаква информация, необходима за безпроблемното протичане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за съответната финансова година в съответствие с член 261, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
9. По препоръка на Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство, преди 15 май на финансовата година N + 2 Европейският парламент освобождава изпълнителния директор от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата година N.

Член 56

Финансови правила

1. Управителният съвет приема финансовите правила, приложими за Агенцията, след консултация с Комисията. Финансовите правила съответстват на Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, освен ако за функционирането на Агенцията е необходима дерогация от този регламент и ако Комисията е дала своето предварително съгласие.

2. Агенцията може да предоставя безвъзмездни средства за изпълнение на задачите, посочени в член 2 от настоящия регламент, и да използва рамкови договори в съответствие с този регламент или чрез делегиране на Комисията съгласно член 62, параграф 1, буква в), точка iv) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Прилагат се съответните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Глава 10

Общи разпоредби

Член 57

Защита на основните права и стратегия за основните права

1. Агенцията гарантира защитата на основните права при изпълнението на своите задачи съгласно настоящия регламент в съответствие с приложимото право на Съюза, включително Хартата и съответното международно право, по-специално Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г.
2. Висшият интерес на детето винаги е съображение от първостепенно значение при прилагането на настоящия регламент.

3. По предложение на служителя по въпросите на основните права Агенцията приема и изпълнява стратегия за основните права, за да гарантира зачитането на основните права при всички дейности на Агенцията.

Член 58

Кодекс за поведение

Агенцията разработва, приема и прилага кодекс за поведение, приложим за всички експерти, участващи в екипите за подкрепа в областта на убежището. Кодексът за поведение установява процедури, предназначени да гарантират принципите на правовата държава и зачитането на основните права с особен акцент върху децата, непридружените ненавършили пълнолетие лица и другите уязвими лица.

Член 59

Правен статут

1. Агенцията е агенция на Съюза. Агенцията притежава юридическа правосубектност.
2. Във всяка държава членка Агенцията се ползва с възможно най-широката юридическа правоспособност, предоставена на юридическите лица съгласно правото на съответната държава членка. Агенцията може по-специално да придобива и да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна по съдебни производства.
3. Агенцията е независима що се отнася до оперативните и техническите въпроси.

4. Агенцията се представлява от своя изпълнителен директор.
5. Седалището на агенцията е в Малта.

Член 60

Персонал

1. За персонала на Агенцията се прилагат Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа, както и правилата, приети чрез споразумение между институциите на Съюза за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа.
2. Управителният съвет приема необходимите правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа съгласно член 110 от Правилника за длъжностните лица.
3. Агенцията упражнява правомощията на орган по назначаването по отношение на собствения ѝ персонал.
4. Агенцията може да използва командировани национални експерти или друг персонал, който не е нает от нея. Управителният съвет приема решение за определяне на правилата за командироване на национални експерти в Агенцията.
5. Агенцията може да наеме персонал, който да работи на място в държавите членки.

Член 61

Привилегии и имунитети

По отношение на Агенцията и нейния персонал се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС.

Член 62

Езиков режим

1. За Агенцията се прилага Регламент № 1¹ на Съвета.
2. Без да се засягат решенията, взети по силата на член 342 от ДФЕС, консолидираният годишен доклад за дейността на Агенцията и програмните документи, както е посочено в член 42, се изготвят на всички официални езици на институциите на Съюза.
3. Центърът за преводи за органите на Европейския съюз извършва писмените преводи, необходими за работата на Агенцията.

Член 63

Прозрачност

1. По отношение на документите, държани от Агенцията, се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001.

¹ Регламент № 1 на Съвета от 15 април 1958 г. за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ L 7, 6.10.1958 г., стр. 385).

2. Агенцията може по собствена инициатива да информира по теми, попадащи в областта на нейната компетентност. Агенцията оповестява публично консолидирания годишен доклад за дейността на Агенцията и гарантира по-специално, че обществеността и всяка заинтересована страна получават бързо обективна, надеждна и лесно разбираема информация по отношение на нейната дейност.
3. В срок от шест месеца от датата на първото си заседание управителният съвет приема подробни правила за прилагане на параграфи 1 и 2.
4. Всяко физическо или юридическо лице има право да се обърне писмено към Агенцията на всеки от официалните езици на институциите на Съюза. Това лице има право да получи отговор на същия език.
5. Решенията, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да бъдат предмет на жалба до Европейския омбудсман или на иск пред Съда на ЕС при условията, предвидени съответно в членове 228 и 263 от ДФЕС.

Член 64
Борба с измамите

1. С цел улесняване на борбата с измамите, корупцията и другите незаконни дейности се прилага без ограничение Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013. Агенцията се присъединява към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от OLAF, и приема съответните разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията, като използва образца в приложението към посоченото споразумение.
2. Сметната палата има правомощия за извършване на одити на базата на документи и на проверки и инспекции на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза чрез Агенцията.
3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета¹, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансирани от Агенцията.

¹ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията на Агенцията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните техни компетенции.

Член 65

Правила за сигурност относно защитата на класифицирана информация и на чувствителна неклассифицирана информация

1. Агенцията прилага правилата на Комисията относно сигурността, както са установени в решения (ЕС, Евратом) 2015/443¹ и (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията. Тези правила се прилагат по-специално към обмена, обработката и съхранението на класифицирана информация.
2. Агенцията прилага принципите за сигурност, свързани с обработката на неклассифицирана чувствителна информация, както са установени в решения (ЕС, Евратом) 2015/443 и (ЕС, Евратом) 2015/444, и прилагани от Комисията. Управителният съвет установява мерки за прилагането на тези принципи за сигурност.

¹ Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41).

3. Класификацията не възпрепятства достъпа на Европейския парламент до информацията. При предаването и обработването на информацията и документите, предавани на Европейския парламент в съответствие с настоящия регламент, се спазват приложимите за Европейския парламент и Комисията правила относно изпращането и обработването на класифицирана информация.

Член 66

Отговорност

1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от приложимото към съответния договор право.
2. Съдът на ЕС е компетентен да се произнася по силата на всяка арбитражна клауза, съдържаща се в сключен от Агенцията договор.
3. В случай на извъндоговорна отговорност Агенцията, в съответствие с основните принципи, общи за правото на държавите членки, възстановява всички вреди, причинени от нейните отдели или служители при изпълнението на техните задължения.
4. Съдът на ЕС е компетентен по спорове, свързани с обезщетения за посочените в параграф 3 вреди.
5. Личната отговорност на служителите на Агенцията спрямо нея се урежда от приложимите за тях разпоредби на Правилника за длъжностните лица или на Условията за работа.

Член 67

Административен мониторинг

Европейският омбудсман може да провежда разследвания по отношение на дейностите на Агенцията в съответствие с член 228 от ДФЕС.

Член 68

Споразумение за седалището и условия за функциониране

1. Необходимите договорености за помещенията, които следва да бъдат предоставени на Агенцията в държавата членка, в която се намира седалището на Агенцията, за инфраструктурата, която да бъде предоставена на разположение от тази държава членка и конкретните правила, приложими в тази държава членка за членовете на управителния съвет, персонала на Агенцията и членовете на техните семейства, се определят в споразумение за седалището, сключено между Агенцията и тази държава членка. Споразумението за седалището се сключва след одобрение от управителния съвет.
2. Държавата членка, в която се намира седалището на Агенцията, предоставя на Агенцията необходимите условия за осигуряване на правилното функциониране, включително многоезиково училищно обучение с европейска насоченост и подходящи транспортни връзки.

Член 69

Годишен доклад относно положението в областта на убежището в Съюза

Агенцията изготвя годишен доклад относно положението в областта на убежището в Съюза. Агенцията предава този доклад на управителния съвет, Европейския парламент, Съвета и Комисията, а изпълнителният директор представя годишния доклад пред Европейския парламент. Годишният доклад относно положението в областта на убежището се оповестява публично.

Член 70

Оценка и преглед

1. Три месеца след замяната на Регламент (ЕС) № 604/2013 Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно резултатите от своята оценка да това дали е необходимо настоящият регламент да бъде изменен с цел осигуряване на съгласуваност и вътрешно съответствие на правната рамка на Съюза, по-специално по отношение на разпоредбите относно механизма за мониторинг, посочен в член 14, и представя необходимите предложения за изменение на настоящия регламент, когато е целесъобразно.

2. До ... [три години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки пет години след това Комисията възлага извършването на независима външна оценка, по-специално на постигнатите от Агенцията резултати във връзка с нейните цели, мандат и задачи. Тази оценка обхваща въздействието на Агенцията върху практическото сътрудничество по въпроси, свързани с убежището, и върху улесняването на прилагането на ОЕСУ. Оценката надлежно отчита постигнатия напредък в рамките на мандата на Агенцията, включително дали са необходими допълнителни мерки за осигуряване на ефективна солидарност и споделяне на отговорностите с държавите членки, подложени на особен натиск.

По-конкретно, в оценката, посочена в първа алинея, се разглеждат евентуалната необходимост от изменение на мандата на Агенцията и финансовите последици от такова изменение. В нея се разглежда също и въпросът дали управленската структура е подходяща за изпълнението на задачите на Агенцията. При извършването на оценката се вземат предвид становищата на заинтересованите страни както на равнището на Съюза, така и на национално равнище.

3. Комисията изпраща доклада за оценката, посочена в параграф 2, заедно със своите заключения по него до Европейския парламент, Съвета и управителния съвет.
4. При извършването на всяка втора оценка съгласно параграф 2 Комисията разглежда дали продължаването на работата на Агенцията е оправдано по отношение на нейните цели, мандат и задачи, и може да предложи настоящият регламент да бъде съответно изменен или отменен.

Член 71

Преходна разпоредба

Агенцията е правоприменник на EASO по отношение на цялата собственост, споразумения, правни задължения, трудови договори, финансови ангажименти и задължения.

По-специално, настоящият регламент не засяга правата и задълженията на служителите на EASO, на които се гарантира непрекъснатостта на кариерата във всяко отношение.

Член 72

Замяна и отмяна

Регламент (ЕС) № 439/2010 се заменя по отношение на държавите членки, обвързани от настоящия регламент. Поради това Регламент (ЕС) № 439/2010 се отменя.

По отношение на държавите членки, обвързани от настоящия регламент, позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат в съответствие с таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение II.

Член 73

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2, параграф 1, буква р), член 14 и член 15, параграфи 1, 2 и 3 се прилагат от 31 декември 2023 г., а член 15, параграфи 4—8 и член 22 се прилагат от датата, от която Регламент (ЕС) № 604/2013 се заменя, освен ако посоченият регламент бъде заменен преди 31 декември 2023 г., в който случай посочените разпоредби се прилагат от 31 декември 2023 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

БРОЙ НА ЕКСПЕРТИТЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПРЕДОСТАВЕНИ
В РЕЗЕРВА ОТ ЕКСПЕРТИ В ОБЛАСТТА НА УБЕЖИЩЕТО, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 19,
ПАРАГРАФ 6

Белгия	15
България	8
Чехия	8
Германия	86
Естония	6
Гърция	25
Испания	46
Франция	80
Хърватия	5
Италия	40
Кипър	3
Латвия	5

Литва	6
Люксембург	4
Унгария	10
Малта	4
Нидерландия	24
Австрия	15
Полша	40
Португалия	7
Румъния	20
Словения	5
Словакия	10
Финландия	9
Швеция	19
Общо	500/500

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица на съответствието

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящият регламент
Член 1	Член 1, параграфи 1 и 2
Член 2, параграф 1	Член 2, параграф 1, буква а)
Член 2, параграф 2	Член 2, параграф 1, буква и)
Член 2, параграф 3	-
Член 2, параграф 4	Член 1, параграф 3
Член 2, параграф 5	Член 4, параграф 3
Член 2, параграф 6	-
-	Член 2, параграф 1, с изключение на букви а), д), и), к), л), с) и т)
-	Член 2, параграф 2
-	Член 3
Член 3	Член 4, параграф 4
-	Член 4, параграфи 1, 2 и 5
Член 4, букви а) — г)	Член 2, параграф 1, буква д) и член 9
Член 4, буква д)	Член 11, параграф 1
Член 5	Член 2, параграф 1, буква к)
Член 6	Член 8
Член 7, първа алинея	Член 2, параграф 1, буква с)

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящият регламент
Член 7, втора алинея	Член 2, параграф 1, буква т) и член 35, параграф 3
Член 7, трета алинея	Член 35, параграф 2
-	Член 7
-	Член 10
-	Член 11, параграфи 2— 5
-	Член 12
-	Член 13, параграфи 4, 5 и 6
-	Член 14
-	Член 15
Член 8	Член 16, параграф 1, буква б)
Член 9	Член 5
Член 10	Член 16
Член 11	Член 6
Член 12, параграф 1	Член 69
Член 12, параграф 2	Член 13, параграфи 1, 2 и 3
Член 13, параграф 1	Член 16, параграф 1, буква б) и член 17, параграф 1
Член 13, параграф 2	Член 16, параграф 2, уводни думи
Член 14	Член 16, параграф 2, букви д) и и)
-	Член 16, параграф 1, с изключение на буква б)

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящий регламент
-	Член 16, параграф 2, с изключение на букви д) и и)
-	Член 16, параграфи 3 и 4
-	Член 17, параграфи 2—5
Член 15	Член 2, параграф 1, буква л) и член 19, параграфи 2, 3 и 5
Член 16	Член 19, параграфи 1, 2 and 3
-	Член 19, параграфи 4, 6, 7 и 8
Член 17	Член 20
Член 18	Член 18
Член 19	Член 24
Член 20	Член 25
Член 21	Член 26
-	Член 21
-	Член 22
-	Член 23
Член 22	Член 27
Член 23	Член 28
-	Член 23
-	Член 29
-	Член 30, параграфи 2—6

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящий регламент
-	Член 31
-	Член 32
Член 24	Член 39
Член 25	Член 40
Член 26	Член 43
Член 27	Член 44
Член 28	Член 44
Член 29	Член 41
Член 30	Член 46
Член 31	Член 47
-	Член 48
-	Член 49
-	Член 51
Член 32	-
Член 33	Член 52
Член 34	Член 53
Член 35	Член 54
Член 36	Член 55
Член 37	Член 56, параграф 1
-	Член 56, параграф 2
-	Член 57

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящият регламент
-	Член 58
Член 38	Член 60
Член 39	Член 61
Член 40	Член 59
Член 41	Член 62
Член 42, параграфи 1—3	Член 63, параграфи 1—4
Член 42, параграф 4	Член 30, параграф 1
Член 43	Член 65
Член 44	Член 64
Член 45	Член 66
Член 46	Член 70
Член 47	Член 67
Член 48	Член 33
Член 49, параграф 1	Член 34
Член 49, параграф 2	Член 35, параграф 1

Регламент (ЕС) № 439/2010	Настоящият регламент
-	Член 35, параграфи 4, 5 и 6
Член 50, първа алинея	Член 38
Член 50, втора алинея	-
Член 51	Член 50
Член 52	Член 37
Член 53	Член 68
-	Член 67
Член 54	-
-	Член 71
-	Член 72
Член 55	Член 73